

รายงานการประชุม
สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๘

(สมัยสามัญ สมัยที่สอง)

วันเสาร์ที่ ๑๕ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๖๐

ฉบับสำนักงานพิมพ์

ครั้งที่ ๑ ถึง ครั้งที่ ๑๐ (สมัยสามัญ สมัยที่สอง) วันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๕๙ - ๑๖ มกราคม ๒๕๖๐

พ.ศ. ๒๕๖๐

๕๘
ครั้งที่ ๘/๒๕๗๐ (ตำนาน)

๓. รัฐบาลตอบกระทู้ถามสมาชิกสภาฯ
ก. เรื่องการใช้ของหลวง ของ ค. สงวน พะยงพงศ์	๕๒๒-๕๒๓
ข. เรื่อง ควบคุมการติดตั้ง ของ นาย อินทร ดิ่งเหนียว	๕๒๕-๕๒๗
ค. เรื่องเกี่ยวกับที่ดินผู้ใหญ่บ้าน ของนาย เต่งเตียน พันธเศรษฐ	๕๒๗-๕๓๒
ง. เรื่อง ปรับปรุง อาชญาบัตร ซ้ำสัตว์ และ ซากกระดูก ของนายเต่งเตียน พันธเศรษฐ	๕๓๒-๕๓๕
จ. เรื่อง การเก็บเงิน รัชชูปการ ของ หลวง บำรุงประทุม	๕๓๕-๕๓๖
ฉ. เรื่อง คัดสรรรมของนักเรียน ของ ค. สงวน พะยงพงศ์	๕๓๖-๕๓๗
ช. เรื่อง การปราบโรคระบาดสัตว์ ของนายผล แฉ่นสระดี	๕๓๗-๕๓๘
ซ. เรื่อง คณะกรรมการ ตรวจ เงินแผ่นดิน ของนายเทพ โชคินุชิต	๕๓๘-๕๔๒

(๗)

๒. เรื่องร่างพระราชบัญญัติปกครองท้องถิ่น พ.ศ.
๒๕๑๐ ของนายปรีช แก้วปลั่ง ๕๕๒-๕๕๘
๓. เรื่องร่างพระราชบัญญัติควบคุม การกระจาย
เสียง พ.ศ. ๒๕๑๐ ของขุนจรยาภิเษ ๕๕๘-๕๖๕
๔. เรื่องร่างพระราชบัญญัติระเบียบ ข้าราชการ
ตุลาการ พ.ศ. ๒๕๑๐ ของขุนจรยาภิเษ ๕๖๕-๕๗๐
๕. ญัตติขอความเห็นชอบในการที่จะตั้ง กรรมการ
สภามหาวิทยาลัยมหาดงกรณ์ ของรัฐบาล ๕๗๐-๕๗๓

แก้คำผิด

<u>หน้า</u>	<u>บรรทัด</u>	<u>คำผิด</u>	<u>คำถูก</u>
๘	๓๓	เดชาธิกรรต์ภาฯ	เดชาธิกรรต์ภาฯ
๖๖	๕	เซ่น	เซ่น
๘๒	๓	ถิ่น	ถิ่น
๘๖	๓๓	ถนน	ถนน
๓๐๘	๕	ชุมชนอนุสาถน	ชุมชนอนุสาถน
๓๓๓	๓๓	ประชาศภาฯ	ประชานต์ภาฯ
๓๓๖	๘	พิจารณา	พิจารณา
๓๓๖	๘	รัฐมนตรี	รัฐมนตรี
๓๔๓	๖	โครงการน	โครงการน
๓๓๕	๘	กรรมาธิการ	กรรมาธิการ
๓๓๕	๘	ตรวจ	ตรวจ
๓๓๕	๘	ครบ	ครบ
๓๓๕	๓๐	ความ	ความ
๓๖๕	๘	ฉบับ	ฉบับ
๓๘๕	สุดท้าย	ของ	ของ

<u>หน้า</u>	<u>บรรทัด</u>	<u>คำผิด</u>	<u>คำถูก</u>
๒๘๓	๓	ชาน	ชา
๒๘๓	๘	รัฐมนตรี	รัฐมนตรี
๒๘๓	๓๕	รัฐมนตรีว่าการ	รัฐมนตรีว่าการ
๒๘๕	๕	ชานิต	ชนิต
๒๘๓	๓๖	เอง	เอ
๓๒๒	๕	มอง	ของ
๓๖๒	๖	ต่อน พงศ์สุวรรณ	ต่อน พงศ์สุวรรณ
๓๗๕	๓	๓ ทนค	๓ ทน
๓๗๗	๕	ฮาดูจ	ฮาดูจ
๔๖๓	๘	กระทรวง	กฏกระทรวง
๔๖๕	๓๗	ตุลาการ	ตุลาการ
๔๖๖	๘	คณะตุลาการ	คณะกรรมการตุลาการ
๔๗๗	๓	น.ต.	น.ท.
๔๘๒	๘	เข้า	ชา
๔๘๕	๓๕	ของ	ขอ
๕๐๗	๘	ประชาธิปไตย	ประชาธิปไตย
๕๐๗	๓๕	ประชาธิปไตย	ประชาธิปไตย
๕๐๘	๓๓	ธิปไตย	ธิปไตย
๕๓๕	๓๐	ธิปไตย	ธิปไตย

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๕/๒๔๘๐ (สามัญ) สมัยที่ ๒ ชุดที่ ๒

วันเสาร์ที่ ๑๕ มกราคม พุทธศักราช ๒๔๘๐

ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

เริ่มประชุมเวลา ๑๕.๓๔ นาฬิกา

ประธานสภาฯ: วันนี้ มีสมาชิกมาประชุม ๓๕ ท่าน เบื้องต้น
ประชุมแต่ ในวาระต่อไป กระทั่ง ๑ ของนายเตียงเดิน พันธ-
เศรษฐ รอเดือนไปหน่อย ท่านรัฐมนตรีคงยังไม่มา กระทั่ง ๑
ของนายคาบองวน พะยุงพงศ์ เรื่องการใช้ของทอด

๑๕.๓๕ น.

ด. สงวน พะยุงพงศ์ (ปราจีนบุรี): ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้
ถามนายรัฐมนตรีว่า ทราบว่าคณะรัฐมนตรีเคยลงมติห้ามข้าราชการ
ใช้พัสดุและการเบิกจ่ายเป็นการเบียดเบียนแผ่นดินโดยใช่เหตุ รอดตาม
ว่าค้างงนดอนแต่หรือยัง เพราะเห็นที่ทำงานของรัฐบาลใช้ของฟุ่ม
เฟือในขณะนี้

พ.อ. พระยาพหลพลพยุหเสนา นายกรัฐมนตรี: รัฐบาล

ขอขอบว่า คณะรัฐมนตรีไม่เคยลงมติห้ามข้าราชการใช้พัสดุ และ
การเบิกขาคงที่ทำงานทราบ เป็นแต่มีข้อบังคับและระเบียบการคลังไว้ว่า
การซื้อพัสดุจะต้องทำความตกลงกับกระทรวงการคลังก่อน ส่วนการ
เบิกขานั้นกระทรวงการคลังเห็นสมควรประหยัด จึงได้มีหนังสือแจ้ง
ไปยังกระทรวงต่าง ๆ ขอให้ระงับการเบิกจ่ายเงินงบประมาณเป็นค่า
นำสาแหรออุปกรณ์ และเด่นนมากไม่ยอมให้เบิกเงินรายนอกเลย

๑๕.๓๖ น.

ด. สงวน พะยุงพงศ์ (ปราจีนบุรี) : สำหรับการใช้พัสดุ
นั้น ทางราชการจะยกเลิกได้หรือไม่ เพราะถ้าไม่มีความจำเป็นอะไรเลย

พ.อ. พระยาพลพลพยุหเสนา นายกรัฐมนตรี : เราบอกให้
ประหยัดอยู่แล้ว แต่เกี่ยวกับสัมรรถภาพของงาน เรายังจะไปกดดัน
นักไม่ได้

ประธานสภาฯ : คือไป ของนายคาบดงอน พะยุงพงศ์ เรื่อง
ศีลธรรมของนักเรียน

ด. สงวน พะยุงพงศ์ (ปราจีนบุรี) : ข้าพเจ้า ขอตั้งกระทู้
ถามรัฐมนตรีกระทรวงธรรมการดังต่อไปนี้.....

ประธานสภาฯ : ประเดียดท่าน ท่านรัฐมนตรี ยังไม่มา ขอ
เลื่อนไปก่อน กระทู้ต่อไปของนายอินทร สิงหนัตร์ เรื่อง การควบคุม
คุมการคลัง

๑๕.๓๗ น.

นายอินท สิงหนัตร์ (เชียงใหม่): ข้าพเจ้ามีกระทู้อยู่ ๓
ข้อ ขอแยกตามที่ระบุดังนี้.....

ประธานสภาฯ: ไม่ได้ ต้องถามหมดทั้ง ๓ ข้อทีเดียว

นายอินท สิงหนัตร์ (เชียงใหม่): ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม
นายกรัฐมนตรี ดังต่อไปนี้ ๑. ตามพระราชบัญญัติวิธีทำงบประมาณ พ.ศ. ๒๔๗๖ มาตรา ๓๐ ซึ่งกำหนดหน้าที่ให้กระทรวงการคลัง
รับทำรายงานอธิบายจำนวนเงินรายรับรายจ่ายในระหว่างปี เสนอคณะ
รัฐมนตรีเพื่อยื่นต่อสภาผู้แทนราษฎรนั้น ข้าพเจ้าขอทราบว่าคุณใด
ในบ้านรัฐบาล จึงยังไม่ยื่นรายงานนี้ ต่อสภาฯ ถ้ายังยื่นอยู่ จะให้
ทันก่อนพิจารณางบประมาณปี ๒๔๗๗ ได้หรือไม่ ถ้าไม่ทันเป็นเพราะ
เหตุไร ๒. ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการตรวจเงิน
แผ่นดิน พ.ศ. ๒๔๗๖ มาตรา ๕ อนุมาตรา ๓ ด้วงหน้าที่ คณะกรรม-
การตรวจเงินแผ่นดินให้ตรวจสอบงบมีเงินรายรับรายจ่ายของแผ่นดิน
หรืองบแสดงฐานะการเงินประจำปี ซึ่งคณะรัฐมนตรีจะนำเสนอสื่อ
สภาผู้แทนราษฎรนั้น สำหรับรายงานปี ๒๔๗๗ คณะกรรมการตรวจ
เงินแผ่นดินได้ตรวจสอบแล้วหรือยัง และการตรวจสอบนี้จะรายงาน
ต่อสภาผู้แทนราษฎร ก่อนพิจารณางบประมาณปี ๒๔๗๗ นี้ได้หรือไม่
ถ้าไม่ทันเป็นเพราะเหตุใด และถ้าหวั่นก่อนๆ เช่น ๒๔๗๖ ๒๔๗๗ ได้
รายงานไว้แล้วหรือยัง ถ้านิ่งไม่รายงานเพราะเหตุใด ๓. ตาม

ความเข้าใจของข้าพเจ้า ความมุ่งหมาย ของการ ตั้ง คณะกรรมการ
 ตรวจสอบแผ่นดินชั้น ก็เพื่อให้มีการควบคุมการคลัง ทำนองศาลอย่าง
 บางประเทศที่เรียกว่า กูร์เตส์ คองต์ (Cour des Comptes) ความเข้าใจ
 นี้ ถูกต้องหรือไม่ ถ้าไม่ถูก คณะกรรมการ ตรวจสอบแผ่นดินชั้นได้
 ทำไม่ ถ้าถูกแล้ว เท่าที่ปรากฏคณะกรรมการตรวจสอบแผ่นดินชั้นไม่ได้
 ทำการควบคุมถึงความมุ่งหมายโดย เพราะคณะกรรมการตรวจสอบ
 แผ่นดินชั้นขึ้นอยู่กับสำนักนายกรัฐมนตรี ข้าพเจ้าจึงขอทราบว่ารัฐบาล
 จะทำวิสัยคณะกรรมการตรวจสอบแผ่นดินชั้นขึ้นต่อสภาผู้แทนราษฎร
 เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความมุ่งหมายของประชาชนหรือไม่ ถ้าไม่ทำ
 เพราะเหตุใด

๑๕.๔๐ น.

พ.อ. พระบาทพลพยุหเสนา นายกรัฐมนตรี: รัฐบาล
 ขอตอบว่า ๑. ตามพระราชบัญญัติ ดังกล่าวแล้ว ว่า เมื่อสิ้นปีให้
 รัฐบาลทำเด็มนั้น เวลานี้กำลังรับอยู่แล้ว ส่วนที่ถามว่า จะให้ทันหรือไม่
 นั้น ยังตอบไม่ได้ แต่จะได้พยายาม ๒. ถ้ารับรายงานปี ๒๕๑๑
 กระทรวงการคลังกำลังดำเนินการ รวบรวมอยู่ ส่วนที่จะให้รายงาน
 ก่อนพิจารณางบประมาณ ปี ๒๕๑๑ นั้น ไม่ทัน เพราะ ทำไม่แล้วทัน
 ถ้ารับปี ๒๕๑๑ ตรวจสอบเสร็จแล้ว จะเสนอเร็ว ๆ นี้ ถ้ารับปี ๒๕๑๑

กำลังตรวจอยู่ ๓. คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินมีหน้าที่ควบคุม
 กระทรวงการคลังได้เพียงไร มีข้อความชัดเจน อยู่ในพระราชบัญญัติ
 แล้ว เวลานี้รัฐบาลยังไม่ดำริจะย้ายคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
 มาขึ้นต่อสภาผู้แทนราษฎร เพราะตามความในพระราชบัญญัติ ผล
 ผลิตของการตรวจก็ต้องรายงานเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรอยู่แล้ว

๑๕.๔๑ น.

นายอินทร สิงหนตร (เชียงใหม่): ข้าพเจ้าขอซักถามคือ
 ไปว่า การที่ข้าพเจ้าได้ถามว่าจะส่งรายงานนี้ ก่อนการพิจารณาข-
 งบประมาณปี ๒๕๘๓ หรือไม่ เมื่อพระราชบัญญัติได้วางไว้ว่า จำเป็นจะ
 ต้องทำให้ทัน แต่รัฐบาลตอบว่าจะทำทันหรือไม่ทันไม่ทราบ อย่างนี้
 จะเรียกว่ารัฐบาลทำผิดกฎหมายหรือไม่

พ.อ. พระยาพลพลพยุหเสนา นายกรัฐมนตรี: รัฐบาล
 ไม่ได้ทำผิดกฎหมาย พระราชบัญญัติไม่ได้บอกไว้

๑๕.๔๒ น.

นายอินทร สิงหนตร (เชียงใหม่): ข้าพเจ้าขอซักถามใน
 คำถาม ของข้าพเจ้าข้อ ๓ รัฐบาล ตอบไม่ตรง คือข้าพเจ้าถามว่า
 คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินได้ตั้งขึ้นควบคุมรัฐบาลในทำนองศาล รั-
 รัฐบาลไม่ได้ชอบในข้อนี้ รอดได้ ไปรทตอบ

พ.อ. พระยาพหลพลพยุหเสนา นายกรัฐมนตรี : ก็ได้ตอบ
แต่ว่ามีรัศมีเงินอยู่ในพระราชบัญญัติ

ประธานสภาฯ : กระตุ้คือไป ของ นายเด่งเดิ่นน ๆ เกี่ยวกับ
กำหนดผู้ใหญ่บ้าน

๑๕.๕๓ น.

นายเล่งเสียน พันชเศรษฐี (เชียงใหม่) : ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้
ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยดังต่อไปนี้ ๑. เกือบแก่การ
ปกครองทั่วไป ทราบว่ารัฐบาลได้จัดให้มีเงินรางวัลแก่กำนันผู้ใหญ่บ้าน
ที่จับกุมผู้ร้ายได้ สักกิดเข้มแข็ง ส่วนกำนันผู้ใหญ่บ้านที่ไม่มีโอกาส
แสดงการจับกุมผู้ร้าย เพราะในตำบลหมู่บ้านของเขา ดังบเรียมร้อยคิ
ยอมไม่มีโอกาสจะจับกุมผู้ร้ายได้ เมื่อเป็นเช่นนั้น ขอทราบ นโยบาย
ของรัฐบาลในเรื่องนี้ว่า เป็นเพราะเหตุใดจึงมุ่งแต่จะพิจารณาการจับ
กุมมากกว่า ความสงบเรียบร้อย ด้วย ความเข้าใจได้ สอดคล้อง บ้างกัน
ของกำนันผู้ใหญ่บ้าน รัฐบาลมองเห็นทางที่อาจจะเกิดการเสียหายแก่
ทางการปกครองบ้างหรือไม่การที่ทำเช่นนั้น ๒. เท่าที่ปรากฏผู้ใหญ่
บ้านบางคนได้ค่าส่วนตนเพียงคนละ ๒-๓ บาท ไม่คุ้มกับงานที่เสียสละ
มาช่วยเหลือราชการ รัฐบาลได้หาทางช่วยเหลือแม่เพียงจัด
ให้มีเบี้ยเลี้ยง ในวันทำหน้าที่ราชการ เช่นวันมาประชุม จะได้ หรือไม่
เพราะเหตุใด ๓. การดำขารณสู่ข้าพเจ้าขอทราบ ว่า เวลานี้เรา

มีแพทย์หรือผู้ช่วยแพทย์เพียงพอแก่จำนวนพลเมืองแล้ว หรือยัง ถ้า
หากยังไม่พอ ขอทราบว่ามีรัฐบาลมีนโยบายอย่างไรที่จำต้องออกพระ
ราชบัญญัติควบคุมการประกอบโรคศิลป์ ทำให้ราษฎรที่ยากจนใน
ท้องถิ่นที่กันดารและห่างไกลเมือง ไม่สามารถจะหามดมอหุยกยาได้
ทันที่وقت

น.ต. หลวงธำรงนาวาสวัสดิ์ ร.น. รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
มหาดไทย: รัฐบาลขอตอบว่า ๑. การพิจารณาการจ่ายเงิน
รางวัลแก่นักผู้ใหญ่มาน กระทั่งมหาดไทยได้วางระเบียบกำหนด
ลักษณะความชอบที่จะได้รับรางวัลให้หลายประการ เช่น ในเรื่อง
การปราบปรามและป้องกันโจรผู้ร้าย การรักษาความปลอดภัย ความ
สงบเรียบร้อยในท้องถิ่น และระงับเหตุรำคาญ เพื่อความสุจริตสำราญของ
ราษฎรการจัดให้มีหรือบำรุงการคมนาคม จัดการแก้ไขและส่งเสริม
การอาชีพ การบำรุงส่งเสริมการศึกษาและการค้าต่งกันเป็นต้น หา
ได้พิจารณาโดยพึงแต่จะเพราะการจับกุมหรือปราบปรามโจรผู้ร้าย
เท่านั้นไม่ ดังที่ปรากฏในระเบียบการซึ่งได้ตั้งไปให้จังหวัดต่าง ๆ ถือ
เป็นหลักปฏิบัติโดยทั่วกันแล้ว ๒. นอกจากการจ่ายเงินค่าตัวคนด
แล้ว ทางราชการยังได้จัดให้มีเงินรางวัลสำหรับจ่ายแก่กำนันผู้ใหญ
บ้านที่ทำความดีความชอบ ส่วนเบียดเบียน ก็ได้มีการจ่ายให้แล้วใน
บางประเภท เช่น การคุมผู้ต้องหาต่งอำเภอ หรือมาเป็น พยาน
ของพนักงานอัยการเหตุอันเป็นต้น ในกรณีนี้ เกี่ยวกับ ค่าเบียดเบียน

ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งเรามาประชุมที่อำเภอขึ้น ทางราชการก็ได้
 คำนึงอยู่แล้ว และเพื่อที่จะมิให้เกิดความเดือดร้อนในการนี้ จึงได้
 สั่งให้จังหวัดพิจารณา กำหนดเวลาประชุมกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน โดยคำนึง
 ถึงความสะดวกในการเดินทาง และประโยชน์ของ ราชการ เป็น ประ
 มาณ ซึ่งเท่าที่ทางการปฏิบัติอยู่ในเวลานี้ก็ได้ ฤๅเขา เวลาที่กำนันผู้
 ใหญ่บ้านมีกิจหรือราชการที่จะต้อง มาอำเภอ เช่นในการ มารับ เงิน
 ด่านตศ นำทะเบียนบางอย่างมาส่งอำเภอ หรือมาติดต่อราชการอื่น ๆ
 แล้วถือโอกาสเรียกเข้าประชุมเสียด้วยในคราวเดียวกัน ๓. แพทย์
 ซึ่งได้รับใบอนุญาตประกอบโรคศิลป์ เวลานี้มีทั้งหมดจำนวน ๒๓,๒๖๘
 คน ซึ่งถ้าเทียบกับจำนวนพลเมืองแล้ว จะเป็นจำนวนแพทย์ที่ทำการ
 รักษาเฉลี่ย ๑ คนต่อพลเมือง ๖๘๐ คน และที่กล่าวถึงของขอรับใบอนุญาต
 อยู่ในเวลานี้ก็มีเป็นจำนวนมาก สำหรับตามอำเภอต่างๆ ก็ได้ตั้งผู้ช่วย
 แพทย์ ไปประจำเกือบทั่วทุกแห่ง นับว่าเป็นจำนวนพอควรแก่การที่จะ
 รักษาพยาบาลคนเจ็บป่วยสำหรับฐานะในขณะนี้ ส่วนยาตำราหลวงถ้า
 ดังที่จะขยายการจำหน่ายให้แพร่หลายโดยทั่วไป การที่รัฐบาลประ
 กาศใช้พระราชบัญญัติควบคุมการประกอบโรคศิลป์นั้น ก็ประสงค์จะ
 ควบคุมผู้ประกอบโรคศิลป์ ให้กระทำกรภายในขอบเขตที่แห่งคุณ
 งามดี ทั้งนี้เพื่อความปลอดภัยและสวัสดิภาพของประชาชน และเพื่อ
 บำรุงมาตรฐานการประกอบโรคศิลป์ให้ดียิ่งขึ้นอีกด้วย

๑๕.๔๓ น.

นายเล็งเสียน พันธเศรษฐ (เชียงใหม่): ข้าพเจ้าขอซัก
 คื่อไปว่า ในเรื่องทรัพย์สินขนาดบอกได้ว่า พิหารณาเกี่ยวแก่ความปลอด
 ภัยที่กำหนดยุใหญ่บ้าน ฟังได้ รมวางวัดนั้น ข้าพเจ้าขอทราบว่าการ
 การได้จ่ายเงินให้ แก่กำนันผู้ ใหญ่บ้านซึ่งได้ทำให้ตำบลนั้นได้รับ ความ
 ดงบเรียบร้อย แต่ทว่าไม่ค่อยมมีการจับกุมผู้ร้ายเดยบ้างหรือไม่

น.ต. หลวงธำรงนาวาสวัสดิ์ ร.น. รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
 มหาดไทย: มีเป็นอันมาก

๑๕.๔๔ น.

นายเล็งเสียน พันธเศรษฐ (เชียงใหม่): ข้าพเจ้าขอซัก
 คื่อไปว่า ทบอว่ากำนันผู้ ใหญ่บ้านเจตนาที่ได้ มีเบียดเบียนบ้างใน
 เวลาที่นำผู้ต้องหา มาตั้งอำเภอ นั้น นอกจากหน้าที่ของหามาตั้ง ข้าพ
 เจ้าต้องการทราบว่าในขณะที่มาประชุม คือหมายคความว่ามาเค็ดอนละ
 ครังเช่นนี้ การที่มาประชุมเช่นนี้จะพึงให้เบียดเบียนได้หรือไม่ เพราะ
 เหตุว่าการมาประชุมเป็นการมาจากท้องถิ่นทุกนคร

น.ต. หลวงธำรงนาวาสวัสดิ์ ร.น. รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
 มหาดไทย: ถ้าการเงินเรามีมากพอทำได้ เช่นนั้น ก็อาจจะทำได้
 แต่โดยเหตุที่การกำเช่นนี้ จะต้อง หมดเปลือง เป็นอันมาก เพราะ
 เหตุว่าจำนวนกำนันผู้ ใหญ่บ้านมีอยู่ เป็นจำนวนหนึ่ง และบางคนเห็น

ว่าการมาเช่นนั้นเป็นการทำความเดือดร้อนให้แก่กำนันผู้ใหญ่บ้าน จึง
ได้กำหนดลงไปว่า ควรจะกำหนดการประชุมกำนันผู้ใหญ่บ้านในเวลา
ที่มารับเบี้ยเลี้ยงและเงินค่าตัวงวด ณะนั้นความเดือดร้อนจึงไม่มีอะไร
มากนัก

๑๕.๕๖ น.

นายเล่งเสียน พันธเศรษฐ (เชียงใหม่) : ข้าพเจ้าขอซัก
ข้อ ๓ ต่อไป ตามที่ท่านได้ตอบถึงจำนวนแพทย์ต่างๆ เช่นว่าที่มาขึ้น
ทะเบียนแล้วนั้น ข้าพเจ้ายังข้องใจ คือตั้งแต่พระราชบัญญัติควบคุม
การประกอบโรคศิลป์ได้ออกไปแล้ว ทำให้ผู้ที่เคยเป็นแพทย์ คือ
แพทย์ประจำตำบล หรือแพทย์เซดยศักดิ์ ต้องเลิกจากอาชีพ ในทาง
แพทย์ รัฐบาลทราบหรือไม่ว่า ต้องเลิกอาชีพ ในทาง แพทย์ เพราะ
พระราชบัญญัติคนมาผูกมัด และราษฎรได้รับความเดือดร้อนนั้น รัฐบาล
ทราบบ้างหรือไม่

น.ต. หลวงธำรงนาวาสวัสดิ์ ร.น. รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
มหาดไทย: โดยปกติกฎหมายที่ออกไปแล้วเกี่ยวกับกาที่จะวางระเบียบ
วางระดับนั้น ย่อมเป็นธรรมดาอยู่เองที่จะต้องมีการกระทบกระเทือนอยู่
บ้างบางหมู่บางเหล่า แต่ถ้าคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมที่จะได้แล้วย่อม
จะบรรเทาได้ ซึ่งการกระทบกระเทือนเช่นนั้น ในการที่ผู้ตั้งกระทู้ถาม
ถามว่า ตั้งแต่ใช้พระราชบัญญัติควบคุมการประกอบโรคศิลป์แล้ว

โต มีพวกแพทย์แผนโบราณโตเด็กอาชีพนไปบังแต่หรือไม่มัน คือ
 เดชในเรื่องนี้ไม่ตำราภทจะให้โต แต่อย่างไรก็คงจะมีบ้างในเมื่อโต
 ใช้พระราชบัญญัติคนเดฉ เป็นกรทำให้ผิดเคองแก่กรอาชพรองเขา
 ประธานสภาฯ : ขอให้ท่านตามกระทู้ที่ ๓ เรื่องปรับปรุงอาช.
 ญาบัตรฆ่าสัตว์และอากรค่านา

๑๕.๕๑ น.

นายถ่งเสียน พันธเศรษฐ (เชียงใหม่) : ข้าพเจ้าขอตั้ง
 กระทู้ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังดังนี้ ๑. ค่าอาชญาบัตร
 ฆ่าสัตว์ (สุกร) ตามอัตราที่เรียกเก็บอยู่ในเจดานปรากฏว่าในบาง
 ที่ของถิ่นแพงกว่าราคาสุกรที่ซื้อขายกัน ทำให้มีดรรธอบดักฆ่าสุกร
 อันเป็นการเสียผลประโยชน์ของรัฐบาลเสมอ ๆ ข้าพเจ้าขอทราบ
 รัฐบาล มีนโยบาย ที่จะปรับปรุงเรื่องอาชญาบัตรให้มีอัตราพอเหมาะ
 สมแก่ท้องที่อย่างไรบ้างหรือไม่ หากจะมีการปรับปรุงขอทราบว่าจะ
 ดำเนินได้เมื่อใด ๒. อากรค่านาเท่าที่เรียกเก็บเจดานรัฐบาลถือ
 หตักเกณฑ์อย่างไร เพราะปรากฏว่า บางท้องถื่น มีสภาพความกัน
 ทรเสมอ ๆ ถิ่นหรือไม่ยิ่งหย่อนกว่าถิ่นเท่าไรนัก แต่เก็บต่างอัตรากัน
 เช่นอำเภอพร้าวเก็บไร่ละ ๓๐ สตางค์ อำเภอฝางเก็บไร่ละ ๒๐ สตางค์
 เป็นต้น นอกจากนี้เขาใจว่ายังคงมีอีกหลายแห่งที่วางอัตราเหตมถา
 ค่าสูงถึงถ่วงถ่วงแล้ว รัฐบาลจะคิดหาทางปรับปรุงเสียใหม่จะได้หรือไม่
 เพราะเหตุใด

หลวงนฤเบศรมานิต รัฐมนตรี: รัฐบาลขอตอบดังนี้ ๑. รัฐบาลได้เคยปรับปรุง ค่าอาชญาบัตรฆ่าสัตว์ให้พอเหมาะสมควรแก่เหตุการณ์มาแล้ว ส่วนการลดค่าอาชญาบัตรฆ่าสัตว์นั้น อาจกระทบกระเทือน ถึงเทศบาลอยู่ด้วย ฉะนั้นการปรับปรุง จึงควร ต้องทราบความต้องการของเทศบาลด้วยก่อน ๒. เวลานี้ยังไม่ได้คิดต่อผลซึ่งแต่ละท้องที่ผลไม่เหมือนกัน อัตราจึงเห็ดอมต่างกัน ในการที่จะปรับปรุงใหม่หรือไม่นั้น ได้แดงให้ทราบในวันแดงนโยบายแล้ว

๑๕.๕๓ น.

นายเล่งเสียน พันธเศรษฐ (เชียงใหม่): ข้าพเจ้าขอซักคือไปว่า ตามที่บอกว่าจะต้องรู้ ส่วนใดเสียในทางเทศบาลเสียก่อนในการปรับปรุงอาชญาบัตรฆ่าสัตว์นั้น ข้าพเจ้าขอทราบว่าจะเวลานี้ทางรัฐบาลได้ คิดต่อกับทางเทศบาลแล้วหรือยัง

หลวงนฤเบศรมานิต รัฐมนตรี: เวลานี้ยังไม่ได้คิดต่อ

นายเล่งเสียน พันธเศรษฐ (เชียงใหม่): ตามที่รัฐบาลตอบว่าอย่างนั้น ถ้าตั้งทำอะไรอยู่ บอกว่ากำลังปรับปรุง แต่ทำไมจึงไม่คิดต่อกับทางเทศบาลเสีย เพื่อจะได้เสนอเรื่องเข้ามา

หลวงนฤเบศรมานิต รัฐมนตรี: พระราชบัญญัติปรับปรุงอาชญาบัตรนี้เพิ่งเริ่มใช้เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๘ เอง ซึ่งเวลานี้รัฐบาลเห็นว่าจะยังไม่ควรจะปรับปรุงอีก เพราะฉะนั้นจึงยังไม่ไปทำการคิดต่อ

๑๕.๕๔ น.

นายเล่งเสียน พันธเศรษฐ (เชียงใหม่): ข้าพเจ้ามีเวลา
ชั่งอีกเพียงร้อยเดียว เพราะฉะนั้นขอซักข้อสุดท้ายคือข้อ ๓. ว่าตาม
ที่รัฐบาลตอบในเรื่องอากรค่านานี้ข้าพเจ้ายังข้องใจอยู่ คือว่าเท่าที่
ข้าพเจ้าทราบมาก็คือ ต้องถนัดเอาภาษีข้างเคียงกับอากรจอมทองที่เก็บ
จำนวนเท่ากัน คือไร่ละ ๓๐ สตางค์ การทำเช่นนี้รัฐบาลบอกว่ามี
หลักเกณฑ์นั้น ข้าพเจ้ายังสงสัย ขอให้ตอบให้ชัด

หลวงอนุเบศรมานิต รัฐมนตรี: การที่จะเก็บอากรค่านานาโดย
มีหลักเกณฑ์เหลื่อมต่างกันหรือไม่เหลื่อมต่างกันนั้นถือหลักอย่างนี้ เกิด
จากกรรมคุณอย่างหนึ่ง เกิดจากการจำหน่ายผลอย่างหนึ่ง และ
เกิดจากทำเลที่นานน้ออย่างหนึ่ง เพราะฉะนั้นตามที่ตั้งกฎตาม
ถนัดนั้น การตอบก็คือว่า คงจะบังเกิดผลตามเหตุการณต่างๆ
เหมือนกัน จึงได้เก็บอัตราเท่ากัน

ประธานสภาฯ: กระตุ๋คือไปของหลวงบำรุงราษฎร์ เรื่อง
การเก็บเงินรัชชูปการ

๑๕.๕๕ น.

ร.อ. หลวงบำรุงราษฎร์ (เพชรบุรี): ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้
ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังว่า ๓. เมื่อกระทรวงการคลัง
ยังงดการเก็บรัชชูปการไม่ได้ กระทรวงการคลังจะงดเก็บเงินรัชชูป-

การก่อสร้างที่มีอายุเกิน ๕๕ ปีบริบูรณ์ เพื่อให้เหมาะสมกับพระราชบัญญัติว่าแห่งอำนาจข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๕๒๘ จะได้หรือไม่ ๒. รัฐบาลแถลงนโยบายว่าในปี พ.ศ. ๒๕๒๓ จะปรับปรุงภาษีอากรที่สำคัญใหม่นั้น ขอทราบว่ภาษีอากรอะไรบ้างที่รัฐบาลจะทำการปรับปรุงใหม่และจะปรับปรุงโดยวิธีเรียกอัตราสูงขึ้นหรือต่ำลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระทรวงการคลังจะเปิดยื่นการเก็บภาษีโรงเรือนแทนภาษีโรงเรือนภายในเขตเทศบาลของ ต่างจังหวัดให้เหมือนกับจังหวัดพระนครและธนบุรีได้หรือไม่ ถ้าเปิดยื่นได้ จะเปิดยื่นเมื่อไร

หลวงนฤเบศรมานิต รัฐมนตรี : รัฐบาลขอตอบดังนี้

๑. หลักการแห่งพระราชบัญญัติทั้งต้องไม่เหมือนกัน ๒. ภาษีอากรที่จะปรับปรุง มีอะไรบ้างนั้นได้ แถลงในวันแถลงนโยบายแล้ว แต่ด้วยเหตุที่ภาษีอากรย่อมเกี่ยวเนื่องกัน อัตราจะสูงขึ้นหรือต่ำลงก็ของแล้วแต่การปรับปรุง ส่วนการเปิดยื่นภาษีโรงเรือนเป็นภาษีโรงเรือนในเขตเทศบาลนั้น เรายังไม่ได้พิจารณา อนึ่งเรื่องเงินรัฐูปการนั้นมีสมาชิกสนใจกันอยู่มาก เพราะฉะนั้นจึงอยากจะขอเวียนข้อที่ประชุมเพื่อเป็นที่สังเกตได้ ด้วยว่า เงินรัฐูปการนั้นเราเก็บทั้งคนไทยและคนต่างต่าง คนไทยที่ได้รับราชการทหารแล้วไม่ต้องเสียเงินรัฐูปการ ฉะนั้นขอให้ระวังว่าการเลิกภาษีรัฐูปการ นั้นจะเป็นการยุติกรรมแก่คนไทยจริงๆ หรือ หรือจะเป็นประโยชน์แก่คนต่างชาติ ขอให้ที่ประชุมจงสังเกตให้มาก

๑๕.๕๔ น.

ร.อ. หลวงบำรุงราษฎร์ (เพ็ชรบุรี) : ข้าพเจ้าขอขัง
ถามต่อไป ก็บุคคลซึ่งมีอายุเคย ๕๕ ปีบริบูรณ์แล้ว ทางราชการก็
รับรองแล้วว่าเป็นผู้สูงอายุ แต่เมื่อไม่มีเงินเลี้ยงค่าวิชาชีพการกักตุน
ถูกเจ้าพนักงานจับกุมไปทำงานโยธา ซึ่งเป็นงานหนักทั้ง ๆ ที่ทราบ
ว่าเขาเหล่านั้นมีชีวิตใกล้จะจบด้านอยู่แล้ว จึงขอทราบจากรัฐมนตรี
มีทางกรุณาช่วยเหลือแก่ชายชราผู้มาดังเช่นประการใดบ้าง .

หลวงนฤเบศรมานิต รัฐมนตรี : ตามที่เคยปฏิบัติมา รัฐบาล
ยังไม่เคยได้จับกุมคนแก่ชราจนถึงกับจะทำงานไม่ได้ มาทำงานแทน
เงินวิชาชีพการเคย

ประธานสภา ฯ : กระทู้ต่อไป ของ นายคาบองจน พะยุงพงศ์
เรื่องศีลธรรมของนักเรียน

๑๕.๕๕ น.

ท. สงวน พะยุงพงศ์ (ปราจีนบุรี) : ข้าพเจ้า ขอตั้ง กระทู้
ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการดังต่อไปนี้ ศีลธรรมของนัก
เรียนในสมัยประชาธิปไตยดีขึ้นหรือเลวลงกว่าสมัยราชาธิปไตย

น.อ. หลวงสินธุสงครามชัย ร.น. รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
ธรรมการ : ปัญหาเรื่องนี้ เป็นปัญหาที่ลำบาก และไม่มีอะไร เป็น
เครื่องวัด ตอบได้เพียงเท่านั้น

ด. สงวน พะยุงพงศ์ (ปราจีนบุรี) : เมื่อเป็นความลำบาก
ของรัฐบาลที่ไม่สามารถจะคอยได้ ก็เป็นความลำบากของผู้ตั้งกระทู้
ถามที่ควรตามต่อไปเช่นเดียวกัน

ประธานสภาฯ : กระทู้ต่อไปของนายผล แสนสระดี เรื่องการ
ปราบโรคระบาดสัตว์

๑๖.๐๐ น

นายผล แสนสระดี (ขอนแก่น) : ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรธิการดังต่อไปนี้ เวลานี้โคกระบือ
ของราษฎรทางภาคอีสานกำลังถูกโรคระบาดรุกรานล้มตายอย่างน่า
เวทนา ซึ่งนับว่าเป็นการกระทบกระเทือนต่อการอาชีพของราษฎรใน
ภาคนี้เป็นอันมาก ขอทราบจากรัฐบาลมีนโยบายที่จะปราบปรามโรค
ระบาดในภาคนี้ให้สงบลงได้อย่างไร และเมื่อไร

พ.อ. พระยาฤทธิอัคเนย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรธา-
ธิการ : ขอตอบว่า การปราบปรามโรคระบาดสัตว์ รัฐบาลมิได้นิ่ง
นอนใจเลย แต่เนื่องจากกำลังเจ้าหน้าที่สัตวแพทย์มีอยู่โดยจำกัด
ทางการจึงวางแผนการปราบปรามเป็นภาคๆ และได้ทำการปราบ-
ปรามโรคในภาคใต้สงบลงแล้ว เวลานี้กำลังทำการปราบปรามใน
ภาคกลางอยู่ และขณะนี้ทางการก็ได้ส่งเจ้าหน้าที่สัตวแพทย์ไปประ-
จำทำการปราบปรามในภาคอีสานเพื่อระงับการระบาดของโรคอยู่แล้ว

ปรากฏว่าการระบาคไตต์คนน้อยลง และส่งมดงแก้ว บางแห่ง เมื่อทาง
การได้ทำการปราบปรามโรคระบาดในภาคกลางและภาคเหนือส่งมดง
แล้ว ก็จักได้ดำเนินการปราบในภาคอีสานอย่างจริงจังต่อไป

นายพล แส่นสระดี (ซอนแก่น) : รัฐมนตรีมีนโยบายอย่าง
ไรที่จะไปปราบปรามโรคระบาดในภาคกลางและภาคใต้ก่อนภาคอีสาน
สำหรับภาคอีสานนั้น ปล่อยให้ สัตว์ พาหนะของ ราษฎร ตายอย่างนำ
ทุเรศเช่นนั้น

๑๖.๐๒ น.

พ.อ. พระยาฤทธิอัคเนย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรรา
ชการ : การที่เราจะปราบปรามโรคสัตว์นั้น การกระทำก็จะต้อง
พิจารณาถึงกำลังเจ้าหน้าที่และเขตติดต่อของพื้นที่เป็นสำคัญ และข้อสำคัญ
ก็คือการกำจัดอะไรสำคัญมากกว่า และอีกประการหนึ่งทางภาคไต้
นั้นเรารอคอยทางการค้ากับสหรัฐอเมริกา เพราะฉะนั้นจึงได้ปราบปราม
ทางนั้นก่อน ถ้าหากว่าเราไปปราบปรามทางอื่นก่อนแล้ว ตลาดการ
ค้าทางนั้น ก็จะเสียทีเดียว ส่วนทางภาคอีสานนั้นท่านจะพิจารณาเห็น
ภาคอีสานนั้นมีอาณาเขตกว้างขวางและติดต่อกับแม่น้ำโขง การไป
ไต้ดูว่ามาไม่สะดวก และเหลือกำลังเจ้าหน้าที่จะควบคุมได้ การที่ จะ
เอาเจ้าหน้าที่ซึ่งมีกำลังเล็กน้อยไปปราบปรามเช่นนั้นเห็นว่ามันคุ้มกว่า
เราจึงได้ทำงานในที่นี้ โดยตัดผู้ค้าเสียก่อน

๑๖.๐๓ น.

นายผล แสนสระดี (ขอนแก่น): ที่ท่านบอกว่าการปราบ
 ปราบโรคระบาดทางภาคใต้แต่ละภาคก็ต่างก่อนนั้นก็เพื่อนโยบายในทาง
 การค้า แต่อย่างไรก็ดี ถ้าหากว่าโรคระบาดในภาคอีสานยังไม่สงบ
 แล้วโรคในภาคใต้และภาคกลางก็จะไม่สงบได้ ข้าพเจ้าจะชักไป
 ก็ไม่มีประโยชน์ จึงใคร่จะขอทราบว่าจะในจังหวัดขอนแก่นท่านได้ตั้ง
 เจ้าพนักงานสัตตแพทย์ ไปเพิ่มขึ้นอีกหรือเปล่า

พ.อ. พระยาฤทธิอัคเนย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรวิ
 การ: ได้ตอบแล้วว่าเรามีเจ้าหน้าที่ประจำอยู่ และเดี๋ยวนี้ได้รับ
 รายงานว่าสงบลงบ้างแล้ว เพราะฉะนั้นถ้าหากว่าที่ใดเกิดโรคระบาดขึ้น
 เราก็จะได้จัดเจ้าพนักงานไปสมทบอีกเป็นครั้งคราว

๑๖.๐๔ น.

นายผล แสนสระดี (ขอนแก่น): ข้าพเจ้าไม่พอใจแต่จะ
 ชักไปก็ไม่มีประโยชน์

ประธานสภาฯ: กระตุ๋ต้อไปของนายเทพ โชตินุชิต เรื่อง
 คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

นายเทพ โชตินุชิต (สุรินทร์): ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม
 นายกรัฐมนตรีว่า ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการ ตรวจ
 เงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๔๗๒ มาตรา ๕ (๑) บังคับให้เป็นหน้าที่ของ

คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินตรวจงบประมาณมีเงินรายรับรายจ่ายของ
แผ่นดิน ซึ่งคณะรัฐมนตรีจะได้นำเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรนั้น ข้าพ-
จึงขอทราบว่า ๑. คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบ
รายรับรายจ่ายของแผ่นดิน ประจำปี เดือนคณะรัฐมนตรี ชุดที่ใด ๆ
มาแล้วหรือเปล่า ๒. ถ้าไม่ได้เสนอเพราะเหตุใดจึงไม่ทำ ๓. ถ้า
เสนอ คณะรัฐมนตรีชุดที่ใดมาเคยนำเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรบ้าง
หรือเปล่า ๔. และต่อไปนี้จะปฏิบัติตามกฎหมายนี้อย่างเคร่งครัด
จะได้หรือไม่

๑๖.๐๕ น.

พระยาไชยยศสมบัติ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง: รัฐ-
มนตรีตอบว่า ๑. คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบ
รายรับรายจ่ายของแผ่นดินประจำปี เดือนคณะรัฐมนตรีชุดที่ใด ๆ
มาแล้ว ๒. เมื่อได้ตรวจเดือนมาแล้ว ชื่อนักเป็นอันตกไป ๓. ^๒
คณะรัฐมนตรีชุดที่ใดมาเคยนำเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรแล้วเมื่อฉันท
๒๒ มีนาคม ๒๕๒๘ ๔. เวลานี้ก็ปฏิบัติอยู่แล้ว และก็จะปฏิบัติต่อไป

นายเทพ ไชยสินธุ์ (สุรินทร์): ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
การคลังตอบว่าได้เสนอมาแล้วนั้น ขอทราบจำปีไหนบ้าง

๑๖.๐๖ น.

พระยาไชยยศสมบัติ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง:

รัฐบาลได้ตอบแล้วว่าได้ เสนอมาเมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๒๘ ซึ่งอยู่ใน
 ต่อกฎหมายแทนราษฎรแล้ว และเมื่อจะถามข้อเท็จจริงคือไปกคช มี พ.ศ.
 ๒๕๒๖

นายเทพ โชตินุชิต (ขุนันท์) : ท่านตอบแล้วว่าเสนอเพียง
 มี ๒๕๒๖ กราพนกาสถิตเองเดิมมาทั้ง ๒๕๒๗-๒๘-๒๘ และนักเรา
 ๒๕๒๐ แล้ว อยากจะขอทราบว่ามี ๒๕๒๗-๒๘-๒๘ เพราะเหตุใดจึง
 ไม่เสนอมา

พระยาไชยยศสมบัติ รัฐมนตรีว่าการกระทรวง การคลัง :
 มี ๒๕๒๗ ยังอยู่ในระหว่างสอบสวนซึ่งเข้าใจว่าจะเสร็จไม่ช้า ส่วนมี
 ๒๕๒๗-๒๘ นั้นยังกำลังสอบสวน ซึ่งจะกำหนดวันเสร็จยังไม่ได้

๑๖,๐๗ น.

นายเทพ โชตินุชิต (ขุนันท์) : ท่านบอกว่ายังสอบสวนอยู่
 ทั้ง ๓ มี คชป ๒๕๒๗-๒๘ และ-๒๘ นั้นเป็นค่าตามครึ่งสุดท้าย คือ
 ครึ่งที่สาม จึงขอทราบว่ามี ๓ มีคชปยังสอบสวนไม่เสร็จ จะ
 ต้องสอบสวนในกรุงสยามนี้ หรือว่าจากจังหวัดไหนถึงจังหวัดไหนจึง
 ทำชำนึก

พระยาไชยยศสมบัติ รัฐมนตรีว่าการกระทรวง การคลัง :
 อาณาเขตที่ สยามมีอยู่สองแฉก ตารางไมตรี เศษ การตรวจนั้นต้อง
 ตรวจทั่วไป การที่จะให้แล้วเร็ว ๆ นั้นย่อมจะทำได้ รัฐบาลได้

เรียนต่อที่ประชุมคนแดงเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ๒๔๗๗ ถึงวันที่จะเสด็จได้ ในไม่ช้า
เดือน ๒๔๗๗-๗๘ นั้นอยู่ในระหว่างสอบถือน

๑๖.๐๘ น.

ประธานสภาฯ: หม่อมจรัสภักดิ์แต่ก่อน คือไปขอให้พิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องถิ่น ของนายปรีภัย แก้วปลั่ง
นายปรีภัย แก้วปลั่ง (สุรินทร์): การที่ข้าพเจ้าเสนอร่าง
พระราชบัญญัติ ลักษณะ ปกครองท้องถิ่น ฉบับนี้ขึ้นมาให้สภาฯ พิจารณา
ก็โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะขอแก้ไขมาตรา ๑๗ และมาตรา ๓๐
แห่งพระราชบัญญัติ ลักษณะปกครองท้องถิ่น พุทธศักราช ๒๔๕๗ ให้
กำหนดผู้ใหญ่บ้านอยู่ในตำแหน่งได้คราวละ ๕ ปี ตามหลักการซึ่งได้
บันทึก ประกอบร่างนั้นแล้ว เหตุผลที่ขอการแก้ไข ต้องมาคราวนี้
เพราะตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องถิ่นฉบับ พ.ศ. ๒๔๕๗ นั้น
มาตรา ๓๗ บัญญัติไว้ว่า "ผู้ใหญ่บ้านมีอำนาจปกครองบรรดาราษฎร
ที่อยู่ในเขตหมู่บ้านของตน" ตามความในมาตรานี้ได้ มีการกำหนด
วาระว่าให้เป็นผู้ใหญ่บ้านอยู่ได้ ๕ ปี ข้าพเจ้าประสงค์จะให้มีการ
ออกจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน ตามกำหนดวาระ จึงได้เดิมความว่า
"และให้อยู่ในตำแหน่งได้คราวละ ๕ ปี นับตั้งแต่ได้รับการแต่งตั้ง
เป็นต้นไป ถ้ามีเหตุต้องเขาออกจากตำแหน่ง ตามมาตรา ๑๗ ให้เขา
ออกก่อนถึงกำหนดออกตามวาระได้" ต่อมามาตรา ๓๐ นั้นมีความว่า
"ผู้ใหญ่บ้านในตำบลนั้นเลือกกันเป็นจำนวนคนหนึ่ง การเลือกตั้งนั้น

หมายอำเภอผู้ปกครองท้องถิ่นหนึ่งเป็นประธาน เมื่อผู้ใหญ่บ้านโดย
 มากเห็นพร้อมกันว่า ให้ผู้ใหญ่บ้านผู้ใดเป็นกำนัน ให้นายอำเภอพา
 คิวผู้รับเลือกนั้นไปรับหมายตั้งจากศาลากลางประจำจังหวัด ให้อำเภอ
 มอบตำมะโนครวัด และทะเบียนบัญชีใน ตำบลให้ กำนันผู้ นั้น รักษาไว้
 มาตราหน้าเจ้าใต้แก่ ไซเพิ่มเติม ตั้งปรากฏในร่างซึ่งท่านสมาชิกทั้ง
 หหลายกำลังพิจารณาถ้อยนั้นแล้ว ส่วนผลได้กับผลเสีย นั้น ผลเสีย
 จากความเต็มและผลได้ตามที่แก้ไขใหม่ นั้นมีต่างกัน เหตุผลที่จำเป็น
 คือ ๓. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ปฏิบัติ งานในหน้าที่ นานาน
 เพราะไม่มีการขอกไม่มีกำหนดขอลด และเพราะการ ปฏิบัติหน้าที่ มา
 นานนี้เอง ทำให้ เบื่อหน่ายต่อการทำงาน และเพราะเหตุที่เบื่อหน่าย
 ต่อการทำงานนี้เอง จึงขอ ๒. คือไปไม่ค่อยจะเอาใจได้ในหน้าที่การงาน
 ผลร้ายที่ได้ จากการไม่ เอาใจได้ ในหน้าที่ การงานก็คือ ๓. งาน
 ของรัฐบาลไม่เรียบร้อย งานของ รัฐบาลไม่ก้าวหน้า ไปตามที่ควร
 และเพราะเหตุที่ไม่เอาใจได้ดังกล่าวแล้ว จึง ๔. ราษฎรไม่ได้รับการ
 ช่วยเหลือคุ้มครอง และราษฎร ย่อมไม่ได้รับ ความ สุขสมบูรณ์ ข้อ
 ๕. กำนันผู้ ใหญ่บ้าน ใช้ อำนาจในตำแหน่ง หน้าที่ทำการรังแกเลือกเนื้อ
 ราษฎรเพื่อประโยชน์ส่วนตน อันเนื่องจากรายได้ ไม่คุ้มกับความลำบาก
 ข้อนี้ข้าพเจ้ามิได้หมายความว่าถึงกำนันผู้ ใหญ่บ้าน ทั่ว ๆ ไป ข้าพเจ้า
 หมายความว่าถึงกำนันผู้ ใหญ่บ้านซึ่งข้าพเจ้าได้เคยพบเห็นมา กระทำ
 ความเดือดร้อนให้ราษฎรโดยอาศัยอำนาจในหน้าที่ซึ่งข้าพเจ้าจะได้ชี้แจง

ให้ฟังในโอกาสข้างหน้า ข้อ ๖. ถ้าฉันผู้ใหญ่บ้านสมัครใจกับ
 ราษฎรโดยทำกรณะเมื่อกฎหมายเพื่ออาศัยกันกับราษฎร ทั้งนถเนื่อง
 มาจากการอยู่ในตำแหน่งมานาน ราษฎรก็หัดถึงความผิดได้ ถ้าหาก
 จำให้กำนันผู้ใหญ่บ้านมีเวลาออกจากตำแหน่งตามวาระ ผลก็ย่อมจะ
 มีตรงกันข้าม เหตุผลคงต่างมาแต่จนความเดือดร้อนตกอยู่แก่ราษฎร
 คือหากเราพเจ้าเคยเห็นมาแต่ได้ ฟังจากราษฎร ที่มาร้องทุกข์ข้อข้าพ
 เจ้านั้น ๑. เวลาราษฎร มีเรื่องอะไรไปร้องต่อกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน
 มักปรากฏว่ากำนันผู้ใหญ่บ้านคงศาลเคิบจนข้าราชการ และเรียกค่า
 ชรบมเนียมจากราษฎรทุกราย ๒. ราษฎร ประสงค์ จะคดีไม่ก็คดี
 ประสงค์จะทำตัวพิมพ์รูปพรรณดีตัวพาหนะก็ดี กำนันผู้ใหญ่บ้านไม่
 มารับรองคดีว่าการอำเภอ คณะกรรมการอำเภอก็ไม่ทำให้ ถ้ากำนัน
 ผู้ใหญ่บ้านมารับรองให้ ก็จะต้องเรียกค่าเบี้ยยการจากราษฎร ๓.
 ราษฎรจะจับของที่ผิด ถ้ามีต้นน้ำใจของราษฎร ก็รับทำการรังวัดให้
 หากไม่มีต้นน้ำใจแต่ก็ หากทำให้ไม่ ๔. การเสียดภาษีอากรกว่านา
 จะตั้งวันใดก็ห้ามออกราษฎรไม่ บดขยไ้เงินต้นกำหนด พอชดใหม่
 อีกจะได้ค่ารางวัลเพิ่มขึ้น ๕. ประกาศโฆษณาเกี่ยวกับกาซื้อขาย
 ที่นาซึ่งกำนันผู้ใหญ่บ้านไม่เอาไปบ้คประกาศให้ทราบ ถึงวันขึ้นอายุ
 การคดีค่าน จึงเอาไปบ้คให้ทราบ ๖. การวัดที่นากำมีต้นน้ำใจ
 กำนันบ้าง เพียงไปบ้ค กับก็แต่วัด ประมาณเอาที่เคียบ โดยไม่ตั้ง มี
 การวัดให้ถูกต้องตามความจริง ถ้าไม่มีต้นน้ำใจแต่ ผู้ไ้ต้นชยเสีย

คำนามาก นี้คือความไม่ยุติธรรมที่กษัตริย์กระทำไว้แก่ราษฎร ๑.
 สมมุติว่ากษัตริย์ราษฎรกระทำกรทุจริต สมมุติว่าผู้ร้ายดักโคมากิน
 กำนันที่อาศัยกินด้วย แทนที่จะแจ้งความต่อเจ้าหน้าทีกักจับอาคัยกิน
 กับราษฎร แต่กลับเป็นผู้รับรองว่าดีต่อพาทนะหรือโคกระบือนั้นตาย
 ด้วยเหตุปัจจุบัน เจ้าของทรัพย์ยอมเคือคร้อน ๕๕. ยอมเสียหายทั้ง
 งานของรัฐบาลและฝ่ายราษฎรด้วย แม้พระราชบัญญัติปกครองท้อง
 ที่ พ.ศ. ๒๔๕๗ มาตรา ๓๘ และ ๓๙ จะให้ โอกาสแก่ราษฎรออกดอน
 กำนันผู้ใหญ่บ้าน ยื่นคำร้องมายังคณะกรรมการร้องขอให้ถอดถอน
 กำนันผู้ใหญ่บ้านก็ดี มาตรา ๓๙ ร้องขอให้เอากำนันออกก็ดี แต่อา
 นาจผู้ใหญ่กับราษฎรย่อมมีต่างกัน ราษฎรยอมจะเกรงขาม ถ้าหาก
 จำไปเอากำนันผู้ใหญ่บ้าน ผู้นั้นออก ราษฎร ก็จะเคือคร้อน ยิ่งขึ้น
 มาตรา ๓๙ ให้ผู้ใหญ่บ้านมีสิทธิร้องเรียน ถ้าหากว่าผู้ใหญ่บ้านร้อง
 เรียนขึ้นมายัง คณะกรรมการอำเภอ คณะกรรมการอำเภอ ไม่เอาออก
 ผู้ใหญ่บ้านก็จะเคือคร้อนยิ่งขึ้นอีก ด้วยเหตุนี้ข้าพเจ้าเห็นว่าถ้ามีการ
 ให้ถอดตามวาระเวลาเดืออกใหม่ ราษฎรจะได้เดืออกตามใจสมัคร ถ้า
 กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่ใช้ อำนาจกดขี่ข่มเหงราษฎร ให้ราษฎรไ้รับ
 ความรำคาญ ราษฎรก็จะไม่เดืออกผู้นั้นอีก ถ้าหากว่ากำนันผู้ใหญ่
 บ้านช่วยเหลือราชการดี ก็จะเป็นที่พอใจเดืออกให้เป็นกำนันผู้ใหญ่บ้าน
 ต่อไป ในส่วนที่จะทำให้การทำงานของรัฐบาลเสียไปหรือมีว่แต่เอา
 ใจราษฎรไม่ปฏิบัติหน้าที่การงานในราชการนั้น ข้อนั้น ไม่เป็นปัญหา

เพราะว่ามีมาตรา ๑๘ ทางเจ้าหน้าที่มีสิทธิเขาออกได้ก่อนกำหนด มาตรา ๓๓ ก็ให้อำนาจเจ้าหน้าที่เขาออกได้ก่อนถึงกำหนดอยู่แล้ว ถ้าหากว่ากำหนดผู้ใหญ่บ้าน มีแค่ เขาใจราษฎรให้ ราษฎร เลือกกคน อีกต่อไป คณะกรรมการอำเภอก็มีสิทธิเขาออกก่อนถึงกำหนดได้ เพราะฉะนั้น ร่างพระราชบัญญัติตามที่ข้าพเจ้าได้เสนอมานี้เห็นว่าควรจะมีหลักการที่ผู้คนที่ให้กำหนดมาซึ่งทั้งหมดช่วยสนับสนุนลงมติรับหลักการต่อไป

๑๖.๑๘ น.

น.ต. หลวงธำรงนาวาสวัสดิ์ ร.น. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย: รัฐบาลเห็นว่าเรื่องดังกล่าวไม่ควรมีหลักการไว้พิจารณา เหตุผลในการที่รัฐบาลเห็นเช่นนั้นจะได้ขอประธานชี้แจงในข้อสำคัญ ๆ ดังต่อไปนี้ ในข้อที่ ๓ ที่เดียว ท่านผู้เสนอก็ได้กล่าวแล้วว่าพระราชบัญญัติ ลักษณะปกครองท้องที่ มาตรา ๑๘ หรือมาตรา ๓๓ กัด ได้วางวิธีการไว้แล้วว่าให้เอาผู้นับผู้ใหญ่บ้านออกได้ ในกรณีใดบ้าง ถ้าจะกล่าวโดยสรุปก็คือว่า ในกรณีที่ราษฎรผู้แต่งตั้งผู้ใหญ่บ้าน ชนไปไม่พอใจก็ดี หรือในกรณีที่เจ้าพนักงานฝ่ายปกครองท้องที่เห็นว่าผู้นับผู้ใหญ่บ้านมีสมรรถภาพไม่สมควร คือหน้าที่หรือสุขภาพไม่ดี หรือภัยประการใดก็ตามที่ท่านได้วางเหตุผลไว้ในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ก็ย่อมจะเขาออกจากตำแหน่งได้อยู่แล้ว ส่วนท่านเอง นอกจากจะต้อง ออกจากตำแหน่งในเหตุผลเช่นเดียวกันกับผู้

ใหญ่บ้านแล้ว ผู้ใหญ่บ้านทั่วไปก็ย่อมจะเขากำนันออกจากหน้า
 ใต้ข้อยแล้ว แดะข้าหลวง ประจำจังหวัด ก็ย่อมจะมี อำนาจเขากำนัน
 ออกจากหน้าใต้ ถ้าแม้ว่าเราจะถือกันว่าในการที่จะเขากำนันผู้ใหญ่
 บ้านออกตามมาตรา ๓๘ และ ๓๓ นั้นเป็นการกระทำไม่ได้ ด้วยราชฎ
 มีคามเกรงกลัวหรืออะไรค้ออะไรค่างๆ แล้ว ก็ไม่มีบัญญัติอะไรโดย
 ว่าการที่จะมีการกำหนดให้ช้อตามวาระ ๕ ปี ๖ ปี หรือ ๓๐ ปีดังกล่าวนั้น
 จะไม่ได้รับมติของราชฎโดยแท้จริง เพราะด้วยคาม กลัวเกรงคัง
 กล่าวแล้วเช่นเดียวกัน นอกจากนั้น ถ้าจะถือว่าเจ้าพนักงานกระทำ
 ความผิดหรือบกพร่องตามมาตรา ๓๘ หรือ ๓๓ กัดี้ แต่การที่จะแก้ไข
 ไปว่าให้ช้อจากตำแหน่งทุก ๕ ปีนั้นถ้าแก้ บัญญัติคักไม่ ในระหว่าง
 ๕ ปีนั้น กำนันผู้ใหญ่บ้าน ที่เป็นคน ไม่ดี ก็คงจะ เป็นคน ไม่ดี ช้อยันเอง
 หมายความว่าความเดือดร้อนของราชฎในระยะ ๕ ปีนั้นเป็นเรื่องที่ร้อ
 กันไม่ได้ ถ้าเราจะถือว่ามาตรา ๓๘ และ ๓๓ ไม่มีผล แต่การแก้ไข
 ช้อยู่ได้คั้นละ ๕ ปี นั้นก็เป็นเรื่องทำคามเดือดร้อนให้แก่ราชฎเป็น
 อันมากช้อยู่แล้ว ก็หาได้แก้ให้คดไปประการใดไม่ นอกจากนั้นถ้า
 จะกล่าวโดยสรุป ข้าพเจ้าขอช้แจงว่า ท่านผู้เสนองเองก็ได้รับรอง
 ช้อยู่แล้ววว่า กำนันผู้ใหญ่บ้านที่เมนช้อยัน หาได้ เมนคังท่านว่านทง
 หมดไม่ หรือช้อยันมากก็หาได้เมนช้อยันนั้นไม่ ก็การที่จะเอาความ
 บกพร่อง ในส่วนคัว ของบุคคล ไปแก้ไขในเรื่อง ที่เกี่ยวกับ หลัดการ
 นั้น เมนการที่ ฉางษาไม่ถูก กับโรค กล่าวคือเราจะแก้ไข อย่างไร

ก็คือ คนที่ที่ไม่แล้ว ก็ยอมไม่คิด อยู่หนึ่งเอง คือหาใช้ จะแก้ ได้ ด้วย
 อื่นไม่ เราควร จะแก้ กันด้วย การควบคุม ซึ่งเป็นการใหญ่ คือ
 ทางฝ่าย รัฐบาล ก็รู้ สักว่า มีความ ลงมือบ้าง เหมือนกัน เพราะ
 เท่าที่ ฟัง เสียง ใน สภา ๑ นี้ว่า ได้ มีการ รม เว้า หรือ เร่ง ร้อง ใน
 การ สัมป สนุน ฐานะ ของ กำนัน ผู้ใหญ่ บ้าน อยู่ โดยมาก แต่ มา ใน
 พระราชบัญญัติ กัด กัด ฐานะ ของ กำนัน ผู้ใหญ่ บ้าน ลง รัฐบาล ก็
 ไม่รู้ สักว่า จะ ปฏิบัติ ได้ ใน ทาง ไค โดย มี ความ รั้ง กัน อยู่ นอกจาก นั้น
 การ แก่ กฏหมาย เช่น นั้น ยัง ทำให้ เกิด ความ เสียหาย ขึ้น อีก ใน ประการ
 สำคัญ ๆ ก็คือว่า ใน ประการ ที่ ๑ สำหรับ กำนัน และ ผู้ใหญ่ บ้าน ซึ่ง
 เรา ได้ มี อยู่ใน เวจดัง นั้น จำนวน เป็น อัน มาก สรุปรวม ประมาณ สัก ๕
 หมื่น คน เป็น ต้น ซึ่ง ข้าพเจ้า ไม่ ได้ เขา คิด เดธ มา ถ้า แม้ ว่า จะ ให้ มีการ
 เข้า และ ออก กัน เป็น จาระ เช่น น แล ก ก็ หมาย ความ ว่า เป็น การ เพิ่ม งาน ขึ้น
 ให้ แก่ เจ้า หน้า ที่ ฝ่าย บริหาร โดย ไม่ จำ เป็น เรา จะ ต้อง มี ทะเบียน ไป ต่อ
 กัน ว่า เมื่อ ไคร ไคร จะ ถึง คราว ออก ตาม จาระ และ เมื่อ ถึง คราว ออก ตาม จาระ
 แล้ว นายอำเภอ ก็ จะ ต้อง ไป นั่ง เป็น ประธาน และ เป็น การ เสีย เวลา
 โดย ผล ที่ ไค นั้น ก็ ไม่มี อะไร ดัง ที่ ข้าพเจ้า ได้ กล่าว มา แล้ว อีก ประการ
 หนึ่ง ก็ ที่ ท่าน ได้ กล่าว แล้ว ว่า ใน ทาง อธิปไตย นั้น กำนัน ผู้ใหญ่ บ้าน
 ย่อม จะมี อธิปไตย อยู่ เหมือน ราษฎร เมื่อ เช่น นั้น แล้ว รัฐบาล ก็ คิด ว่า ถ้า จะ
 แก้ ไป แล้ว ผล ก็ คง จะ ไม่ แตก ต่าง อะไร ก็ มัน ก็ ไม่ แก่ ไช้ อะไร ขึ้น มา ใน
 ประการ ที่ สำคัญ ที่ สุด ก็ คือ ว่า กฏหมาย ของ เรา เวจดัง นั้น ได้ มี อยู่ แล้ว แล

ได้ประโยชน์ อย่างกว้างขวาง และได้วางใจ แล้วว่าจะเอาออกก่อน
๕ ปีก็ได้ ก็เครื่องมือซึ่งเรามีอยู่แต่เดิมอันมากเช่นนั้น ถ้าเราคิดว่า
ใช้ไม่ได้ประโยชน์แล้ว การที่จะไปแก้ไขให้ออกได้ทุก ๕ ปี ก็ไม่มี
ประโยชน์อะไร คงที่ข้าพเจ้าได้กล่าวแต่เดิมเหมือนกัน แทนที่จะไปทำ
เช่นนั้น ข้าพเจ้าคิดว่า การดำเนินการโดยเคร่งครัด ตามกฎหมายที่เรา
มีอยู่ก็เป็นเรื่องที่จะแก้ไขได้อยู่แล้ว และได้กล่าวแต่เดิมว่าเรื่องนี้เป็น
เรื่องเกี่ยวกับองค์ของบุคคล ไม่ใช่หลักการซึ่งได้เสนอมานี้แล้ว ถ้า
ปรากฏเหตุการณ์รุนแรง ดังที่ท่านเสนอมานี้แล้ว ก็ไม่มีปัญหาอะไรที่
เราจะเอากำหนดผู้ใหญ่มานอกก่อน ๕ ปี เพราะฉะนั้นรัฐบาลก็ไม่เห็น
ว่าจะมีเหตุผลอะไรที่จะเปลี่ยนแปลงแก้ไขประการใด

ประธานสภาฯ : ผู้ใดจะสนับสนุนบ้าง

๑๖.๒๔ น.

นายนิม เรื่องเกษตร (ฉะเชิงเทรา) : ข้าพเจ้าเห็นว่าสภาพ
สมควรจะรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ ฉะฉิน เพราะเหตุว่า
ร่างพระราชบัญญัติฉะฉินมีความมุ่งหวังจะให้ผู้ใหญ่มาน และ
กำหนดที่จะออก มีกำหนดที่จะออกไม่ใช่จะตั้งกันอยู่ตลอดชีวิต
เพราะเหตุว่าหลักการที่เราตั้งไปตลอดชีวิตนั้น อาจจะเป็นผลร้ายแก่
ราษฎร คือการตั้งไปนั้นบางครั้งอาจจะตั้งไปในทางที่ผิดก็ได้ คือไม่

ได้คนที่จริง ๆ จึงเป็นการสมควรที่จะให้ มีวาระที่จะออก ที่ท่านรัฐ-
 มนตรีพูดว่าเมื่อเราตั้งไปแล้วไม่คิดก็คงจะไม่ดีไปตลอดสมัยนั้น จริงอยู่
 เราคงจะไม่ดีไปตลอดสมัยนั้น ถ้าเราตั้งไปแล้วไม่คิดแล้วเราจะให้ ไม่ดี
 ไปตลอดชีวิต อย่างนั้น หรือ เราตั้งไปไม่คิดแล้ว เมื่อพ้น ๕ ปีแล้ว
 เราก็ดึงกลับมาอีกเอาให้ ได้คนที่จริง ๆ นี้ ข้าพเจ้าจึง เห็นว่า ควรจะ
 ออกตาม วาระอย่างนั้นอีกด้วย และ ท่านรัฐมนตรี พูดอีกว่า เป็นการ
 ดำเนินการแก่ฝ่ายบริหาร เป็นการเปิดงบประมาณเปิดของและเปิดของเวลา
 ในการดำรงอยู่นั้นข้าพเจ้าเห็นว่าเป็นจริง แต่ถ้าเราเห็นว่า ดีจริงแล้ว เราก็
 ควรจะทนลำบาก ดุเดือดระในการที่จะให้ ได้คนที่ดีมาปกครองท้องถิ่น
 เราไม่ต้องการคนที่ไม่ดี เพราะฉะนั้น ข้าพเจ้า เห็นว่า ผู้ใหญ่บ้าน กัด
 กำนันที่ดี ดีจนมากก็เบียดอยู่คนเดียวจนราษฎรทนอยู่ได้มันไม่ใช่ว่า กำนัน
 ผู้ใหญ่บ้านนั้นจะเป็นคนดีเสมอไป แต่อยู่ด้วยในทางพระเดชมากกว่า
 ในทางพระคุณ การที่ให้มีวาระออก ตามวาระนี้ ข้าพเจ้า เห็นเป็นการ
 สมควรเพื่อให้เห็นที่ควรจะมี ซึ่งจะเห็นได้ง่าย ๆ ว่าผู้แทนราษฎรทำไม
 เราไม่ดึงกลับมาให้เป็นอยู่ตลอดชีวิตได้ ทำไม จึงให้ มีวาระออก เมื่อ
 ครบ ๕ ปี นี้เป็นตัวอย่าง เพราะฉะนั้น การดึงกลับมาผู้ใหญ่บ้านก็
 ควรให้มีวาระออก ตามวาระเหมือนกัน เพราะฉะนั้น ข้าพเจ้า เห็นว่า
 ถ้า ๑๒ คนควรพิจารณาให้ดีกว่า ผู้ใหญ่บ้าน และกำนันนั้น มีส่วนใน
 การร่วมงานบริหารของประเทศอย่างสำคัญ เหมือนกัน เพราะฉะนั้น
 ข้าพเจ้าเห็นว่าถ้า ๑๒ คนควรจะมีหลักการ

ab. ๒๐๗ น.

นายวุฒิ สุวรรณรักษ์ (สุราษฎร์ธานี): ข้าพเจ้ามีความประสงค์ ที่จะให้ความยุติธรรมแก่ท่านผู้ใหญ่มากใน ทินบาง รือเดนมอ รองท่านสมาชิกผู้หนึ่ง ซึ่งได้เสนอนโยบายเข้ามา ข้าพเจ้ามีความประสงค์ ที่จะฝากความสังเกตไว้บางประการ เพื่อที่จะให้ท่านได้ พิจารณาต่อไป ตามเหตุผลซึ่งท่านผู้เดนมอและต้นฉบับต้นคุณกล่าวถึงการที่จะให้กำนันผู้ ใหญ่ บ้านอยู่ในตำแหน่ง โดยมีวาระ และ อ้างว่าการที่จะให้อยู่ในตำแหน่ง เป็นกรประจำ อาจเกิด ความเสียหาย บางประการนั้น เราควร จะ พิจารณาถึงผลได้ และผลเสียว่า การที่จะให้อยู่ประจำ และการออก โดยมีวาระนั้น ผลได้ และผลเสีย อย่างไหนจะมีมากกว่ากัน ผู้เดนมอ กล่าวว่าการให้อยู่ประจำ อาจเกิดความเบื้อหน่ายในหน้าที่ และเมื่อมี ความชำนาญในการทำงานมากขึ้นก็ทำการทุจริตผิดแผกอะไรต่างๆ เหล่านี้ และว่าการเบื้อหน่ายนั้นเพราะมีรายได้ ไม่คุ้มกับรายจ่าย และ เหตุผลอื่น ๆ เหล่านี้ ที่จริงก็หาได้ เป็นแต่เฉพาะแต่ กำนันผู้ ใหญ่บ้าน เท่านั้นไม่ ผู้อื่นเราก็ควรจะเคยได้ ยินมาบ้าง คงมีเรื่องมาแต่ที่ว่า ราย ใต้ ไม่คุ้มกับรายจ่ายเอง เพราะฉะนั้น การที่จะแก้ตามวิธีนี้ก็ไม่เป็น การแก้ข้อบกพร่องได้จริงๆ ถ้าแม้ว่าเรามีความบกพร่องในทางที่ ราย ใต้ ไม่พอนั้น เพราะเหตุใดจึงไม่แก้ ในทางที่เพิ่มรายได้ ให้จนพอเอา อีกประการหนึ่งการที่จะให้ กำนันผู้ ใหญ่บ้าน อยู่ใน ตำแหน่ง โดยไม่ได้ กำหนดว่าจะให้ออกเมื่อไรนั้น ผลของงานนั้นเราก็น่าจะไม่พอใจเสียแล้ว

กายังกำหนดชีวิตในตำแหน่งขึ้นไปอีก ผลที่ได้รับจะมีส่วนเป็นที่พอใจ
 ใดอย่างไรเล่า ท่านผู้ใหญ่มานั่งเป็นหัวหน้าของราชการ ฝ่ายบริหาร
 อันหนึ่ง อันหลักการของการแต่งตั้งและถอดถอนของข้าราชการฝ่าย
 บริหารนั้นเรามีหลักว่า ไม่ใช่ให้เด็กออกตงกัน ในสภาวนี้ก็ได้อภิ
 ปรายกันในเรื่อง การแต่งตั้ง ข้าราชการประจำจังหวัด มาครั้งหนึ่งแล้ว
 เราก็ไม่รับหลักการนี้ บุคคลเราจะมาเสนอเพิ่มอีกให้ท่านผู้ใหญ่มาน
 มีการออกตามอวาระหมดแล้วเข้าไปกับ วิชิต แต่งตั้งท่านผู้ใหญ่มาน อีกเล่า
 ผลจะมีเป็นการชดกันไป มีเป็นการเด็ดขาดในทางการเมืองไปเสียหมด
 หรือ ในที่สุดก็จะกลายเป็นในทางพระเดชมากกว่าพระคุณไปเท่านั้นเอง
 ส่วนที่มีค่ากล่าวในเรื่องที่จะเปิดเงินหรือเปิดองเคดานั้น ในฐานะ
 ที่ข้าพเจ้าได้เคยรับราชการฝ่ายบริหาร คือในทางอำเภอมาแล้วข้าพ
 เจ้าขอต้นฉบับนั้น แม้แต่ไม่มีกฎหมายบทนออกไป เราก็ยังทำงานใน
 การที่จะออกไปตั้งซ่อมท่านผู้ใหญ่มานบ้าง ในกรณีให้ชดบ้าง ก็
 จะไม่ทันอยู่เสียแล้ว แล้วเมื่อกฎหมายนั้นออกไปก็จะเป็นการเพิ่มงาน
 ทางฝ่ายปกครองให้แก่เจ้าพนักงานฝ่ายปกครองมาจริง ๆ ซึ่ง อาจ
 จะเป็นการเสียเวลาและภาระงานประเภทอื่นอีกเป็นอันมาก ข้าพเจ้าเห็น
 ว่า พระราชบัญญัติฉบับนี้ ถ้าแม้จะเดินในทางก็เพิ่มรายได้ให้แก่
 ท่านผู้ใหญ่มานแล้วก็น่าจะได้รับรองเป็นอย่างดี แต่การเสนอเข้า
 มาด้วยวิธีให้ร้ายต่อท่านผู้ใหญ่มาน ซึ่งที่จริงคนชดก็มีคนคัดค้านมาก
 ไม่ใช่จะรับไปเสียทั้งหมด แต่การกล่าวรวมไปเช่นนั้น น่าจะให้ ความ

เป็นกรรมแก่ท่านผู้ใหญ่บ้านบ้าง เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงเห็นว่าจะไม่ควรรับหัตถ์การ

๑๖.๓๑ น.

นายอินท สิงหนคร (เชียงใหม่) : ความจริง ข้าพเจ้าขอเรียนว่า ข้าพเจ้าเห็นด้วยตามที่รัฐบาลตั้งบ้าน แต่ข้าพเจ้าขอโทษที่จะต้องทวงท่านประธานว่า สภาฯ นั้นยอมให้สิทธิสมาชิกที่จะให้พูดได้เสมอไป ไม่ใช่หมายความว่าพูดนับต้นคนหนึ่ง แต่อีกบ้านคนหนึ่ง เพราะว่าท่านประธานฯ ได้ตั้งข้อบังคับขึ้น ข้าพเจ้าขอเรียนว่าเมื่อเรายังไม่มีข้อบังคับอย่างนี้.....

ประธานสภาฯ : ข้อบังคับมีอยู่แล้วท่าน เราแก้ไขอุปถายมีก่อนนี้ ข้าพเจ้าก็แจกท่านแล้ว ท่านไม่ได้ดู ให้พูดดับกันตามข้อบังคับของสภาฯ ข้อ ๑๖ ที่แก้ไขใหม่ ท่านจะบ้านอะไรก็ตาม หรือจะต้นนับต้นก็พูดไป

๑๖.๓๒ น.

นายอินท สิงหนคร (เชียงใหม่) : ข้าพเจ้าขอเรียนตามว่า ถ้าหากว่าเป็นเช่นนั้นแล้ว ถ้าเผื่อสภาฯ นั้นมีแค่ฝ่ายบ้านรัฐบาลแล้ว ฝ่ายค้านนั้นจะพูดไม่ได้เลย

ประธานสภาฯ : ไม่ใช่ ถ้าไม่มีใครค้านหรือต้นนับต้น ข้าพ-

เจ้าจะขอให้งมก ก็ยงนทานจะค่านหรือด้นับสนุนเด่า ถ้าทานจะค่าน
ก็พูดไม่ได้ ถ้าจะด้นับสนุนก็พูดได้

นายอินทร สิงหนेत्र (เชียงใหม่): ข้าพเจ้าเรียนแต่
ว่าข้าพเจ้าขอค่านว่าพระราชาบัญญัตินี้ไม่ควรรับหัดถการ

ประธานสภาฯ: ท่านพูดค่านไม่ได้ ค้องด้นับสนุน

๑๖.๓๓ U.

นายทองอยู่ พจนพัฒน (จันทบุรี): ร่างพระราชบัญญัติ
ความกทานสมาชิกได้เสนอมานนชาพเจ้าขอด้นับสนุน ความกทาน
รัฐมนตรีกับท่านสมาชิกผู้หนึ่งกล่าวว่าเป็นการ ด้นับสนุนฐานะของ
ผู้ใหญ่บ้านให้คิดนความคองคองใจนชอนชาพเจ้าไม่เห็นด้วย ความ
คองร่างพระราชบัญญัติ ท่านสมาชิกได้ เสนอมาน เป็นการ ที่จะ ปรับ
ปรุงฐานะกานนผู้ใหญ่บ้านให้คิดนอย่างหนึ่ง และเพราะฉะนั้นในข้อ
ที่ท่านกล่าวมกเป็นข้อที่ท่านหวังว่าจะให้สมาชิกทงหลายเอนเอียงไป
ความคองเห็นของทาน อนึ่งในเรื่องนี้ข้าพเจ้าได้ พิจารณาตุแต่
โดยเฉพาะสำหรับข้อเสนอนของท่านสมาชิกนั้น เห็นว่าเป็นร่างพระ
ราชบัญญัติกคค่านเสนอนในสภาฯ นี้ เพราะพระราชบัญญัติอนนเอง
เป็นคณเคาทดบเนื่องมาจากการปกครองในระบบอบประชาธิปไตย คือ
การเดออกคอง โดยเดียงของประชาชน ที่ท่านสมาชิกผู้หนึ่งกล่าว
สำหรับ การเดออกคองใน ฝ่ายบริหารนั้น เป็นการ ไปยัง กับทงการเมอง

เช่นนี้ และก็แต่เห็นว่าเป็นการเลือกตั้งที่สมควร ความจริงในการ
 เลือกตั้งกำนันผู้ใหญ่บ้านแต่ก่อนนั้นไม่ได้กำหนดเวลา ราษฎรเลือก
 ขึ้นมาเหมือนกัน ความจริงก็เป็นวิธีเดียวกัน แต่หนักชดช้อยไม่ได้
 กำหนดเวลา พระราชบัญญัติกำหนดเวลา เพราะฉะนั้นการเลือกตั้ง
 จึงเป็นไปทำนองเดียวกัน คือพึ่งเสียงจากประชาชน เป็นวิธีหนึ่งที
 น่าจะพิจารณาว่า การเลือกตั้งเป็นไปด้วยเสียงของประชาชนทำนอง
 เดียวกับการเมืองเหมือนกัน กำนันผู้ใหญ่บ้านที่ได้กระทำเหตุให้เป็น
 มืดหมอง ได้กระทำเหตุให้เป็นที่เคียดแค้นต่อประชาชน เมื่อสมัยที่
 ได้ตั้งเห็นเช่นนั้นก็อยากจะแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้น ในลักษณะของ
 กำนันและผู้ใหญ่บ้านบางคนให้เป็นการเข้ารูปและเหมาะสมยิ่งขึ้น แต่
 ไม่มีวิธีใดที่จะเสนอแก้ไขขึ้นมา ความจริงเป็นเจตนาดีของสมาชิกผู้
 นั้น เพราะว่าเท่าที่ผ่านมาแต่ก็มีผู้ใหญ่บ้านหรือกำนันเป็นจำนวนไม่
 น้อยคนที่ทำความเคียดแค้นให้เกิดแก่ราษฎร แต่ราษฎรไม่สามารภ
 จะเอาออกได้ โดยเกรงอำนาจอิทธิพลอะไรต่าง ๆ แม้จะไปบอกทาง
 อำเภอ อำเภอก็ยอมเด็กกันเช่นนั้น เพราะฉะนั้นหัตถการในเรื่องนี้เป็น
 หัตถการที่ดี นำที่รัฐบาลจะรับไปพิจารณาหรือส่งมคอกรที่จะรับหัตถ
 การ เพราะฉะนั้นคอกรจะอนุโลมตามอย่างสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
 ซึ่งก็ได้เลือกมาเช่นเดียวกัน ชาวเขาไม่เห็นเดี่ยหายอย่างไร การ
 เลือกตั้งโดยราษฎรนั้นเป็นมติมหาชน เราอนุโลมตามวิธีการปกครอง
 ระบอบรัฐธรรมนูญ อันนี้แหละจะเป็นทางให้ประชาชนทั้งหลาย

และที่พูดว่ากำหนดผู้ใหญ่บ้านทำมิตกกฎหมาย นึกอาจจะมึนบ้างบางคน
และเรานึกกฎหมายดง โทษบุคคลเหล่านั้นอยู่แล้ว ไม่จำเป็นจะต้องออก
กฎหมายข้อนี้ เพราะฉะฉนตามเหตุผลที่แสดงมาเพื่อจะแก้ให้ท่านผู้
ใหญ่บ้านออกได้ใน ๕ ปีก็ไม่มีผลอะไร ความรวบรวมคนทุกจริตแล้ว
ยังเห็นว่าเวตาของคนมีกระหนกนั้นถ้าจะทำทุกจริตให้มากขึ้นก็ได้ยั้ง
ตามสัญญาที่กล่าว นำขึ้นรับศึก เพราะฉะนั้นเห็นว่าไม่มีผลอะไร ขอ
เสนอให้ตงมติ

นายคิเรก ชัยนาม นายขุนนท์ บัณฑิตานนท์ รับรอง
นายปรีกษ์ แก้วปลั่ง (สุรินทร์) : ข้าพเจ้าขอเป็นคอกิปราย

ต่อไป

ค. ทิว นโมทัย นายเทพ โชตินุชิต รับรอง

ประธานสภาฯ : ข้าพเจ้าขอให้ที่ประชุมวินิจฉัย ผู้ใดเห็น

สมควรเป็นคอกิปรายต่อไป โปรดยกมือขึ้น

สงมาชิกยกมือ ๑๐ ท่าน

ประธานสภาฯ : ผู้ใดไม่เห็นด้วย โปรดยกมือขึ้น

สงมาชิกมือ ๕๑ ท่าน

ประธานสภาฯ : เป็นอันว่าตงมติ ข้าพเจ้าขอให้ที่ประชุม

วินิจฉัย ผู้ใดเห็นควรรับหลักการ แห่ง ร่าง พระราชบัญญัติ นี้ได้

พิจารณาต่อไป ขอให้โปรดยกมือขึ้น

ตมาชิกยกมื่อ ๑๒ ท่าน

ประธานสภาฯ: ผู้ใดไม่เห็นด้วย ขอได้โปรดยกมือขึ้น

ตมาชิกยกมื่อ ๖๕ ท่าน

ประธานสภาฯ: ร่างพระราชบัญญัติ^{*}เป็นอันตกไป จงระตือไปขอให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ^{*}ควบคุมการกระจายเสียง พุทธศักราช ๒๔๘๐ ของขุนจรรยาวิเศษ

ขุนจรรยาวิเศษ (มหาสารคาม): ในการที่ข้าพเจ้าได้เสนอญัตติร่างพระราชบัญญัติ^{*}ควบคุมการกระจายเสียง พุทธศักราช ๒๔๘๐ ขึ้นมานี้ ก็โดยมีหลักการที่จะควบคุมการกระจายเสียงด้วยเครื่องกระจายเสียงโดยจะต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานเสียก่อน เงินแต่กิจการนั้นจะได้อำนาจไปใทางราชการ ทั้งนี้โดยมีเหตุผลที่ว่าเสียง^{*}ออกจากรังเครื่องกระจายเสียงเท่าที่เป็นอยู่ในพระนครในเวลานั้น นอกจากจะเป็นเหตุก่อความวุ่นวายให้เกิดแก่ประชาชนเป็นจำนวนมากที่สัญจรไปมาแล้ว ยังเป็นการทำลายเศรษฐกิจของประชาชาติโดยปริยายอีกด้วย เพราะเหตุว่าเสียงที่เปล่งออกมานั้นดังเกินสมควรไม่ได้ประโยชน์อะไร เพราะฟังไม่ได้ศัพท์ ผู้ฟังก็ไม่อยากฟังอยู่แต่่วเวลานี้ก็มีเอกชนเป็นจำนวนมาก ที่ทำการค้าในทางพาณิชย์ ได้ใช้เครื่องขยายเสียงเป็นเครื่องประกอบในการเผยแพร่การค้าของตน และมีเอกชนผู้หนึ่งได้จัดทำขึ้น เอกชนอีกผู้หนึ่งซึ่งอยู่ไกลเคียงกันและมีอาชีพในเชิงเดียวกันก็มักจะทำขึ้นบ้าง และแต่ดังกัประชันกัน ต่างก็

ร้องคร่ำครวญของคนให้ดังอย่างหนึ่งจนเพ้อจะเอาชนะ หาได้นัก
 ไม่ว่าเสียงที่ดังกระจายออกไปนั้น มันจะส่งของประโยชน์ตอบแทนคน
 อย่างใดบ้างหรือไม่ ดังจะเห็นได้ตามที่ประชุมการค้าใหญ่ๆ เช่นแถว
 ถนนพาหุรัด ที่ถ้าคุยที่ดังก็คือตรงประตูสะพานหันกับที่บางลำภู เสียง
 ของเครื่องกระจายเสียงที่ดังมาแจ่มเป็นนัยการบอกความว่าความให้แก่
 ตัวชาวถนน ที่สัญจรไปมา เป็นอย่างยิ่ง แม้จะพูดกันก็แทบไม่ได้ยิน
 นอกจากนั้น ยังเป็นการกระทบกระเทือนถึงการสัญจรไปมาของประ
 ชาชนอีกด้วย เพราะเหตุว่าเสียงของเครื่องกระจายเสียงนั้นดังจน
 ถึงกับแควรถยนต์ กระจกรถจักรยาน หรือกระจกของรถราง ก็ไม่ได้
 ยืนเดียวแต่ คนที่เดินผ่านไปมา ถ้าหากว่าจะต้องข้ามถนนก็ของระวัง
 แทะแบะ ซึ่งไม่เป็นการสมควรที่จะให้ความเดือดร้อนแก่ประชาชนถึง
 เพียงนั้น และสำหรับผู้ที่มาขายผักเช่นเดียวกัน ตอนที่จะเดิน
 เช่นเดียวสะพานหันก็ของระวังเดินแทะแบะ ถ้าหากว่าพลาดดังไปก็
 อาจจะต้องแก่การโดนกันได้ และเป็นอันตรายอย่างร้ายแรงแก่ผู้สัญจร
 ไปมา จึงเป็นการสมควรอย่างยิ่งที่จะคงจำกัดการควบคุมเสียงนี้ ถ้า
 หากว่าปล่อยไปภายนอกก็เห็นว่ามันจะโต มีการเพิ่มขึ้น โดยลำดับและ
 จำนวนเสียงที่จะคงทอวนเป็นจำนวนไม่ใช้น้อย จึงอยู่ เหตุว่า
 ความดัง ๆ ที่เราจะได้ยินเสียงตอนต้นนั้นแล้วเป็นเอกลักษณ์ของ
 ทุก ๆ ท่านก็ได้รับความรู้ว่าความที่จะร้องเรียนได้ แต่ความเดือดร้อน
 ว่าความเช่นนั้นมันไม่ใช่เป็นความเดือดร้อนว่าความแต่เฉพาะเพียงแต่

ละคร มันเป็นความเคียดชังว่าความแค้นทั้งรวมกับความผาสุกความ
 สดุดีของสาธารณชนท้อ ๆ ไป ยิ่งในเวลาคำนัดด้วยแล้ว ถ้าหาก
 ว่าเราอยู่ที่ใดก็เพียงแฉกพาหุรัด บัวยักดี เจ็บก็ดี เราจะนอนไม่เป็น
 ปกติเลย เราจะพักผ่อนไม่เป็นสุขสำราญ จึงเป็นความจำเป็นอย่างยิ่ง
 อีกแห่งหนึ่งที่ต้องระวังระมัดระวัง คือ นิ่งนอจากเครื่องกระจาเบี่ยงที่ร้าน
 ทำการพาณิชย์ ไต่ ไชยอยู่ ดังที่ข้าพเจ้าได้เขียนไว้แล้ว ยังมีเครื่อง
 รมวิทย์ที่ไชยอยู่ตามบ้านเช่นเดียวกัน พยายามที่จะใช้เครื่องวิทย์ของ
 คนให้เสียงดังที่สุดที่จะดังได้ บางท่านก็เพื่อจะรอดว่าข้าพเจ้ามีเครื่อง
 วิทย์ที่ดีและมีเสียงดังแรง ซึ่งข้าพเจ้าเคยอยู่ในจังหวัดพระนครมานาน
 แล้ว และรู้สึกได้ว่าได้รับความรำคาญอยู่ไม่น้อย ถ้าหากว่าไปอยู่บ้าน
 ไต่ที่ท่านมีเครื่องรมวิทย์รบกวนอยู่ต้องระวัง ในเวลาคำนัดว่าจะนอน
 หลับก็กลัวต้องขาม จะศกสำหรับคำราหนึ่งดีขหนึ่งหาอะไรก็ไม่ได้ นี
 ภัยเหตุ^{*} ทั้งสองอย่างนี้ จึงสมควรที่จะต้องตราพระราชบัญญัติ
 เพื่อควบคุมให้ ได้รับความปลดปล่อยของความรำคาญของประชาชนที่ไต่
 รมอยู่แล้วในเวลา^{*} แต่ตามร่างพระราชบัญญัติของข้าพเจ้าที่ยกเว้น
 เครื่องกระจาเบี่ยงซึ่งไต่จัดเป็นทางราชการนั้น ก็โดยเหตุที่ว่าทาง
 ราชการย่อมจะตั้งเห็น และย่อมจะระมัดระวังถึงความสงบและความสุข
 สำราญของประชาชนอยู่แล้ว คงจะไม่ใช้เครื่องกระจาเบี่ยงก็เป็น
 ประโยชน์ ในทางราชการจนถึงกับกระทบกระเทือนถึงความสงบเรียบร้อย
 และความปลอดภัยของประชาชน เพราะฉะนั้นจึงเป็นอันที่ไต่วาง

ใจได้อำนาจสำหรับเครื่องกระจายเสียงที่ทางราชการใช้แล้ว เราไม่สมควรที่จะควบคุม วิธีการควบคุมนั้นควรจะควบคุมอย่างไรหรือไม่สมควรที่จะตกเป็นหน้าที่ของรัฐบาลที่จะตราเป็นกฎกระทรวง อวลงเงื่อนไข และระเบียบการต่าง ๆ เพราะเหตุว่า ถ้าจะบัญญัติได้ ให้ชัดแจ้ง เดี่ยวในพระราชบัญญัติเช่นนั้นแล้ว เราก็ไม่อาจจะมีโอกาสที่จะแก้ไข เปลี่ยนแปลงได้ง่าย ถ้าหากว่าปล่อยให้ให้เป็นหน้าที่ของฝ่ายรัฐบาลที่จะตรากฎกระทรวงได้แล้ว ก็มีเหตุผลที่จะเปลี่ยนแปลงไป ภายหน้าที่อาจจะแก้ไขได้ง่ายกว่าที่จะตราเป็นพระราชบัญญัติ ด้วยเหตุนี้ ข้าพเจ้าจึงมอบหน้าที่ดังกล่าวนี้ไว้ให้แก่รัฐบาลที่จะตราเป็นกระทรวง ส่วนมาตราที่จะลงโทษนั้น ตามความคิดของข้าพเจ้านั้นเห็นว่า การกำหนดโทษไว้หนึ่งเดือนหรือสองร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับนั้น ข้าพเจ้าได้พิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นการสมควรอย่างยิ่ง แต่ทั้งนี้แล้ว แต่ถึงอย่างไรก็ตาม จะเห็นสมควร แต่ถ้าหากว่าท่านไม่เห็นสมควรก็อาจจะแปรญัตติในชั้นกรรมาธิการได้ แต่อย่างไรก็ดี ขอให้สังเกตไว้ด้วยว่า ขอให้สภาฯ นี้ได้ โปรดพิจารณาในหลักการใหญ่ที่ว่าเราสมควรจะรับร่างพระราชบัญญัติของข้าพเจ้าไว้พิจารณาต่อไปหรือไม่ เพียงเท่านั้นก่อน ถ้าเห็นว่าเป็นสมควรแล้วก็ขอได้ โปรดสนับสนุน

๑๖.๕๑ น.

ขุนชำนาญสุสาน (สมุทราการ): ในร่างพระราชบัญญัติ

ควบคุมการกระจายเสียงนี้ ถ้าองค์คุณ ๆ ไม่ได้คู่กับพระราชอาณา
จักรแต่จะเห็นว่าพระราชบัญญัติ^๕ เป็นการกระทบกระเทือนต่อประ
ชาชนทั่วไปมาก จึงอยู่ข้างเจ้าได้ทราบและได้เห็นได้ยินได้ฟัง
ในพระนครว่าวิทยุทำความรำคาญให้แก่เอกชนมาก แต่สำหรับใน
ต่างจังหวัดแล้ว ชนบทที่อยู่ห่างไกลในการที่จะรับทราบกิจการของ
บ้านเมืองบ้าง ก็จำเป็นต้องอาศัยวิทยุกระจายเสียง บางบ้านถึงกับ
ต้องมาอาศัยขอฟังในอีกบ้านหนึ่งที่มีอยู่ ก็เมื่อเช่นนั้นเราจะควบคุม
ทั่วไปกระไรได้ คุณเป็นการกระทบกระเทือนประชาชนต่างจังหวัดมาก
ไปหรือ ถ้าอย่างไรก็ดี เจ้าของขยายเพิ่มเติมข้อความในมาตรา ๒
ให้ใช้พระราชบัญญัติฉบับ^๕ เฉพาะในเขตจังหวัดพระนคร อำเภอ
ชั้นในแล้วจะก็ ข้างเจ้าเห็นว่าควรจะได้พิจารณากันในเรื่องการลง
มติจะเหมาะสมดีกว่า ถ้าจะใช้ พระราชบัญญัติ ควบคุม ทั่วพระราช
อาณาจักรแล้ว ข้างเจ้าเห็นว่าจะไม่สมควรจะรับหลักการ

๑๖.๕๓ น.

นายเทพ โชติณัฐ (ชุนันท์) : หลักการ ของร่างพระราช
บัญญัติ^๕ ความจริงก็เหมาะสม แต่ที่ว่าเราจะมาพูดกันในระหว่างสมา
ชิกประเภทหนึ่งด้วยกันเองนั้น ข้างเจ้าเห็นว่ามันสมควร คือว่าควรจะ
ฟังเสียงรัฐบาล เพราะว่าร่างพระราชบัญญัติ^๕ เป็นที่ชนิกของรัฐ
บาลเรา คือว่าเราว่าเครื่องวิทยุมีกำลังเท่าไร มีทรานส์ฟอรั่มเมอร์

(Transformer) เท่าไร พวกเราก็พูดโดยเหตุผลธรรมดา คอมมอน เซนส์ (Common sense) เท่านั้นเอง เพราะฉะนั้นในทางเทคนิคนั้นแล้ว ขอให้รีบตีกรรมไปรษณีย์อธิบาย แล้วค่อยโต้เถียงกันภายหลัง

๑๖.๕๔ น.

น.ต. หลวงธำรงนาวาสวัสดิ์ ร.น. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย: ร่างพระราชบัญญัติที่ท่านสมาชิกได้เสนอมาซึ่งสภาฯ ในขณะนี้ได้อยู่ในความดำริของรัฐบาลในการที่จะพิจารณาคำเนิการต่อไปแล้ว และเวลานี้ได้พิจารณาไป เรียกว่าร่วมหรือใกล้ความดำริแล้ว จริงอยู่พระราชบัญญัติฉบับนี้ ถ้าแม้ว่าในที่สุดเมื่อร่างออกไปแล้ว จะมีมาตราต่างๆ เพียงไม่กี่ มาตราที่ดี แต่ทว่ามีความยากลำบากอยู่หลายประการ ดังที่จะได้ชี้แจงในประการที่สำคัญๆ ให้ฟังดังนี้ คือเป็นต้นในหลักการ ถ้าหากว่าการควบคุมนี้ เราจะควบคุมกัน เราจะควบคุมกันแค่ไหน ซึ่งอาจจะหมายความว่าเราจะควบคุม แค่เฉพาะตาม ข้อเท็จจริง ที่ท่านสมาชิก ผู้เสนอร่าง พระราชบัญญัตินี้ได้อภิปรายมา คือตามดีแยก ห้าแยก และตามการโฆษณาสินค้าเท่านั้น หรือว่าจะควบคุมไปถึงบ้านเรือนของราษฎรก็ได้ ใช้อยู่เป็นต้นว่าตามห้องแถวซึ่งได้ยึดติดกัน คือการรับโดยราษฎรที่อยู่ในบ้านของเขาโดยเฉพาะ และนอกจากนั้นขอบเขตในการควบคุมจะ

ไซ้ทั่วไปทุกจังหวัดหรือว่าจะใช้เฉพาะจังหวัดพระนคร นี่เป็นปัญหา
 ที่จะต้องได้ข้อเท็จจริง และจะต้องได้ความรู้ ในทางเทคนิคประกอบ
 ด้วย นี่เป็นหลักการที่หนึ่ง และในประการที่สองก็คือว่า ในการ
 ที่จะบัญญัติกฎหมายโดยเฉพาะที่มีลักษณะเป็นกฎหมายอาญาเช่น
 แล้ว ความหลักที่นิยม คือว่าถ้าอาชญาบัญญัติเป็นการชัดแจ้งเพื่อว่าผู้
 ปฏิบัติจะทำได้รู้ว่าอะไรผิด อะไรถูก ก็จะเป็นการระมัดระวังอย่างยิ่ง แต่
 ในการที่จะควบคุมการเปล่งเสียงหรือวิทยุกระจายเสียง ขอบเขตใน
 การที่จะกำหนดเป็นการยาก คือว่าจะต้องว่าเมื่อไรเป็นการเค็ดคร้อนนั้น
 เราไม่มีอะไรเป็นเครื่องวัด บุคคลที่อยู่ในที่ต่างกันก็อาจจะได้รับความ
 เค็ดคร้อนไม่เหมือนกัน บุคคลซึ่งมีลักษณะของร่างกายไม่เหมือนกัน
 ก็อาจจะได้รับความเค็ดคร้อนไม่เหมือนกัน อะไรเป็นเครื่องวัดความ
 เค็ดคร้อนว่าแค่นั้นเป็นความเค็ดคร้อน นี่ก็เป็นเรื่องที่จะต้องพิจารณา
 กันอยู่มาก แต่นอกจากนั้นในเรื่องโทษก็จะต้องได้รับการพิจารณา
 ให้เหมาะสมแก่การที่จะออกกฎหมายที่เราจะออก ถ้ามองความว่าใน
 การที่จะควบคุมการกระจายเสียงเช่นนั้น ได้อยู่ในความดำริของรัฐ
 ชาติอยู่แล้ว แต่โดยเหตุที่มีความยากลำบากอยู่หลายประการ และใน
 ประการสำคัญ ๆ เช่นนั้น รัฐบาลก็คิดว่าถ้าท่านผู้เสนอยอมให้รัฐบาล
 รั้งร่างพระราชบัญญัตินี้ไปพิจารณา ด้วยอาศัยความรู้เพิ่มเติมและ
 อาศัยเจ้าหน้าที่ทางเทคนิคแล้ว รัฐบาลก็จะรับไปพิจารณาต่อไป
 และจะได้เสนอสภา ในสมัยประชุม

๑๖.๕๗ น.

ขุนจรรยาวิเศษ (มหาสารคาม): เมื่อท่านรัฐมนตร์วิธิปราช
ว่ายนิทระวิมหตักการไปพิจารณานั้น และทั้งแสดงความจริงได้
ด้วยว่าจะได้เสนอให้ทันในสมัยประชุมนี้ด้วยแล้ว ข้าพเจ้ายินดีไม่คิด
ใจต่อไป ขอมอบให้รัฐมาตราบไปพิจารณา

ประธานสภาฯ: ถ้าไม่มีผู้ใดคัดค้าน ข้าพเจ้าถือว่าที่ประชุม
พร้อมที่จะให้มอบให้รัฐมาตราบ้างพระราชบัญญัติ^๕ไปพิจารณาก่อนรับ
หลักการ ต่อไปร่าง พระราชบัญญัติ ระเบียบ ข้าราชการ ตุลาการ
(ฉบับที่ ๒) ของขุนจรรยาวิเศษ

๑๖.๕๘ น.

ขุนจรรยาวิเศษ (มหาสารคาม): ร่างพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการตุลาการ (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๑๐ ซึ่งข้าพเจ้าได้
เสนอต่อสภาฯ ในวันนี้ ก็โดยมีหลักการเพื่อจะแก้ไขอนุมาตรา ๕ ใน
มาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ พุทธ
ศักราช ๒๕๐๘ เด็ดใหม่เพื่อให้เหมาะสมยิ่งขึ้น โดยมีหลักการที่จะให้
พนักงานอัยการซึ่งได้จากความจริงมาจรวัดไม่น้อยกว่า ๕ ปี มีสิทธิเข้า
สมัครสอบเลือกเป็น ข้าราชการตุลาการชั้นโทอันดับ ๓ ได้อย่างเดียวกับ
ทนายความ ก่อนที่จะได้อภิปรายต่อไป ข้าพเจ้าขอเสนอ มาตรา ๒๓เดิม

มาอ่านให้ที่ประชุมฟังเสีย ออกทรงหนังสือตาม มาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการตุลาการ พ.ศ. ๒๕๑๗ นั้น มีความว่า “ผู้สมัครสอบคัดเลือกเป็นข้าราชการตุลาการสามัญ ชั้นโทอันดับสาม ต้องมีคุณสมบัติและพื้นความรู้ดังต่อไปนี้ (๓) มีอายุไม่ต่ำกว่า ๒๕ ปี และมีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๓ อนุมาตรา ๓ และอนุมาตรา ๓ ถึง ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ พด. เว้นพุทธศักราช ๒๕๑๗ ทั้งนี้ให้นำความในวรรคสุดท้ายแห่ง มาตรา ๓๒ ของพระราชบัญญัติดังกล่าวแล้วมาใช้บังคับโดยอนุโลม (๒) สอบได้ได้ปริญญาตรี หรือประกาศนียบัตรทางกฎหมาย ซึ่ง คณะตุลาการเทียบว่าไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี (๓) เป็นตามัญต์มาชิกหรืออดีตมาชิกพิเศษแห่งเนติบัณฑิตยสภา (๔) เป็นทนายความชั้นหนึ่งมาเป็นเวลาดวมกันไม่น้อยกว่า ๕ ปี และได้ว่าความมาเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าที่คณะกรรมการตุลาการจะได้กำหนดไว้ หรือเป็นพนักงานอัยการหรือจำคุกซึ่งมีอัตราเงินเดือนตั้งแต่ ๑๕๐ บาท ขึ้นไป (๕) มีความประพฤติและมรรยาทอันดีงาม” ถ้าหรับมาตรา ๒๓ ที่ข้าพเจ้าได้อ่านมานั้น ข้าพเจ้าเห็นอยู่วรรคหนึ่ง คืออนุมาตรา ๕ ซึ่งให้ความยุติธรรมไม่เพียงพอ จึงได้พยายามร่างพระราชบัญญัติเสนอสภาขึ้นเพื่อพิจารณาและออกเป็นกฎหมายต่อไป ที่ข้าพเจ้ากล่าวอย่างไม่ยุติธรรมเพียงพอนั้น ก็โดยเหตุที่ว่าผู้ที่ได้สอบได้ได้ปริญญาตรีมีคุณสมบัติตามอนุมาตรา ๑, ๒, ๓ หรือ ๔ แล้ว คนต้องคนด้วยกัน คนหนึ่ง

ออกไปเป็นทนายความในชั้นระยะเพียง ๕ ปี ก็มีสิทธิสมัครเข้าสอบ
 เป็นข้าราชการชั้นโทอันดับสามได้ ส่วนอัยการนั้นในระยะ ๕ ปีไม่มี
 หวังแยกจะได้เงินเดือน ๓๕๐ บาท โดยเหตุที่จำต้องไปฝึกหัด ยิงใน
 ดมยั้นเห็นจะต้องเกือบ ๒-๓ ปี จึงจะได้บรรจุเป็นอัยการผู้ช่วยซึ่งใน
 ตำแหน่งอัยการผู้ช่วยได้เงินเดือน ๕๐ บาทในเบื้องต้น ก็ว่าจะได้
 เดือนเป็น อัยการ จังหวัด กทม. เวลา อีกตั้งไม่น้อยกว่า ๖ ปี เดียวแล้ว
 เพราะอัยการจังหวัดเวลานี้อัยการหนุ่ม ๆ อยู่แยะ รวมอีก ๒ ปี
 เป็น ๘ ปี อาจจะได้ ๓๕๐ บาท และตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
 การพลเรือนเดือนปีละ ๓๐ บาท หรือตามใหม่จาก ๓๕๐ ไป ๓๖๐
 จาก ๓๖๐ ไป ๓๗๐ ก็เห็นจะไม่น้อยกว่า ๕ ปี รวมเป็น ๓๓ ปี เช่นนี้
 บุคคลเช่นเดียวกัน มีความรู้เท่ากัน สอบได้ได้จากด้านกันเดียวกัน
 คนหนึ่งออกไปเป็นทนายความ ๕ ปี เท่านั้นก็มีสิทธิเข้าสอบได้ ส่วนอีก
 คนหนึ่งไปเป็นอัยการหามัธยมศึกษาเช่นนั้นไม่ จึงต้องให้เห็นความยุติ
 ธรรมอย่างยิ่ง ถ้าจะว่าในแง่ความรู้ ในเชิงว่าความอัยการก็หาแพ้
 ทนายความอย่างใดไม่ การที่จำจะต้องคิดหรือเดาหาได้หมายความว่า
 เป็นอัยการจะเจอและเป็นทนายความจะคิดอย่างใดไม่ และในการทำ
 ประโยชน์นั้นจะว่าอัยการหรือทนายความทำ ประโยชน์ มากกว่ากันก็
 หาได้ไม่ เพราะฉะนั้นในการเลือกก็ไม่จำเป็น จะต้องเลือกเพิ่มเอา
 เฉพาะที่เป็นทนายความ แต่ก็ไม่แน่เสมอไปว่าทนายความจะได้ว่า
 ความมากกว่าอัยการ ถ้าสืบสวนในข้อเท็จจริงด้วยแล้ว จะยัง

เห็นโดยตระหนักว่าชัยชนะการว่าความมากกว่าทนายความมากนัก และ
จะพูดในได้ให้เกลี้ยมว่าทนายความได้รับความแฉะไต่บนเรื่องตั้งแต่แรก
เริ่มย่อมรู้จักแต่เดดล็อกไม่ ในเชิงว่าความดีกว่าชัยชนะการก็ไม่แน่เสมอ
ไป ชัยชนะการที่เขาใจได้ก็ย่อมจะรู้จักไม่แฉะกตเม็ทเช่นเดียวกัน ใน
โอกาสที่ไปนั่งเป็นตุลาการ ก็อาจจะทำหน้าที่เป็นอย่างไรก็ไม่แพ้ทนาย
ความเสมอไป โดยเหตุนี้ ข้าพเจ้า จึงได้ ร่างพระราชบัญญัติขึ้นเสนอ
สภาฯ เพื่อพิจารณาและเพื่อจะได้ตราเป็นกฎหมายให้ ความยุติธรรม
แก่พนักงานอัยการต่อไป

๑๗.๐๔ น.

เจ้าพระยาศรีธรรมราชเบศร์ รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงยุติ
ธรรม : ร่างพระราชบัญญัติตามที่ส่งมาซึ่งเสนอมานี้ มีหลักการจำกัด
เพียงว่า เพื่อจะแก้ไขอนุมาตรา ๕ ในมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ เพื่อให้พนักงานอัยการซึ่งได้มาความ
อยู่แต่จวนเวดงาไม่น้อยกว่า ๕ ปี มีสิทธิเข้าสอบ เพื่อคัดเลือกเข้า
บรรจุเป็นข้าราชการตุลาการอย่างทนายความที่มีสิทธิ อยู่แต่จวนเวดงา
นี้ แม้ถึงว่าจะเห็นใจผู้เสนอก็จะช่วยเหลือพนักงานอัยการให้ได้มี
โอกาสสอบแข่งขัน มากกว่าในเวดงานักดี รัฐบาลมีความเสียใจที่ว่า
ยังไม่เป็นการสมควรที่จะรับร่างพระราชบัญญัตินี้ได้ พิจารณาได้ โดย
เหตุผลดังต่อไปนี้ คือว่า

๑. พระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการฉบับนี้เพิ่งประกาศใช้เมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ค.ศ.๑๙๖๑ ยังไม่ทันพ้นปี และยังไม่มีปรากฏว่าเกิดผลเสียหายหรือข้อร้องในทางปฏิบัติอย่างไร เพราะฉะนั้นจะมากดดันแก่ ในหลักการ และนโยบาย แห่งพระราชบัญญัตินี้ ในเวลานี้ จึงหาควรระงับมันไม่

๒. ตามความมุ่งหมายเดิม ของพระราชบัญญัตินี้ คือ การบรรจุเป็นอัยการพิพากษา ต่อเขาการต่อคดีเด็ดขาดจากทนายความเป็นข้อสำคัญ วิธีการปฏิบัติเช่นนี้ มีหลักการปฏิบัติในบางประเทศ เช่นในประเทศอังกฤษเป็นตัวอย่าง ซึ่งคดีเด็ดขาดพิพากษาจากทนายความอย่างเด็ดขาดนั้น แต่วิธีของพระราชบัญญัติของเราที่ใช้อย่างย่นย่ออันนี้ให้ช่วยการและจำศาลทนายความเงินเดือนสูงพอควร เราต้องยกเลิกโดยเด็ดขาด เพราะฉะนั้นว่าตามหลักการแห่งพระราชบัญญัตินี้แล้ว จะเทียบช่วยการกับทนายความไม่ได้

๓. ในส่วนบุคคลนั้นแล้ว อัยการ จะเกี่ยวกับ ทนายความไม่ต่างกัน เพราะอัยการเป็นข้าราชการรับพระราชทานเงินเดือน แม้จะไม่มาต่อคดีเด็ดขาดเป็นตุลาการก็ยังมีทางที่เดือนชนเดือนค่าแห่งและหน้าที่ตามกฎหมาย และระเบียบแบบแผนใน ทางฝ่าย ทดไว้ก่อนนี้แล้ว ส่วนทนายความนั้นเป็นอุปสรรคข้อหาเป็นต้นคือ ไม่อยู่ในฐานะที่จะเดือนชนชนในทางค่าแห่ง อย่างอัยการได้ นอกจากนั้นอัยการรับเงินเดือนต่ำกว่าความแพง หรือความอื่น ๆ ได้ มากเหมือน

อย่างทนายความ การที่จะยอมให้อัยการซึ่งว่าความเพียงเวลาจำกัด โดยไม่คำนึงถึงเงินเดือนเข้ามาสอบคดีเด็กโดนนี้ จึงยังไม่เป็นการสมควร

ประการที่ ๔ การขอแก้ไขเงื่อนไขกับบุคคลเฉพาะหมู่เดียว จึงควรต้องพิจารณาให้รอบคอบและพิจารณาถึงบุคคลอื่น ๆ ที่ได้รับผลและมีสิทธิอยู่ตาม พระราชบัญญัติที่ ใช้อยู่ในเวลานี้ โดยทั่ว ๆ ไป ด้วยไม่เฉพาะแต่จะคำนึงถึงพนักงานอัยการแต่อย่างเดียว นอกจากนี้ต้องคำนึงถึงราชการ ส่วนรวม และเพาะอย่างซึ่งที่เกี่ยวแก่กระทรวงมหาดไทย ถ้าจะได้ผลแต่มีการเสียหายหรือข้อขัดข้องไม่สะดวกแก่ราชการแห่งกระทรวงทบวงนั้นประการใดด้วย

ด้วยเหตุเหล่านี้รัฐบาลจึงเห็นว่าในขณะนี้ ยังไม่เป็นการสมควรที่จะรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ

๑๗.๑๘ น.

ขุนวรสิทธิ์ธรรมาธิบดี (หนองคาย) : ที่รัฐบาลแถลงว่ากฎหมายในเรื่องนี้เพิ่งออกไปใหม่ ๆ ยังไม่ปรากฏว่าได้มีการเสียหายอย่างไร เพราะฉะนั้นจึงยังไม่ควรรับหลักการของมูเด้นขอ ข้าพเจ้าสงสัยความกึกของรัฐบาลในเรื่องปฏิบัติงานมาก เพราะถ้าเราจะไปทำอะไรก็ต่อเมื่อมันเกิดความเสียหายแล้ว คู่เหมือนผิดหลัก ก็ไม่ใช่เป็นวิธีของมัน เป็นวิธีไปแก้ เราจะปล่อยให้ไฟไหม้นบ้านแล้วจึงจะ

ไปตักน้ำเอามา มันไม่ถูกเรื่อง เพราะฉะนั้นในเรื่องที่เป็นไปโดยไม่
สมควรเช่นนั้นแล้ว แม้ว่าจะยังไม่ปรากฏความเสียหาย เราก็ไม่ควร
แก้ไขเสียก่อน

อีกข้อหนึ่งที่รัฐบาลบอกว่าในต่างประเทศนั้นเราไม่ยอมให้อัย
การเข้ามาเข้าด้อม แต่ที่จริงเท่าที่เรารวมกันอยู่ใน เมืองไทย ว่า
อัยการนั้นคือทนายความนั่นเอง แต่ว่าเป็นทนายความของแผ่นดิน
หรือจะพูดอีกอย่างหนึ่งก็คือว่าเป็นทนายของประชาชนโดยทั่วไป คือ
ในสรรพคดีอาญา ก็เมื่ออัยการก็เป็นทนายความเช่นนั้นแล้ว ก็เหตุ
ไรเล่า เราจึงไม่ยอมให้เข้าด้อม รัฐบาลคณะนี้ทั้งคณะมีความตั้งใจ
จะอุดหนุน หรือตั้งใจที่จะให้คนทั้งหลายได้รับความเสมอภาคทุก ๆ
พวก ทุก ๆ หมู่ ทุก ๆ ชั้น ควรจะให้มีความเสมอภาค ก็เพื่ออัย
การจะอยู่ในระดับอันเดียวกันแล้ว แต่ก็เหตุไรจึงไม่ให้ความเสมอภาค
แก่เขา ก็เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้วรัฐบาลพูดออกไปทำไมว่าจะให้ความ
เสมอภาคแก่พลเมืองเรา พูดอย่างไรแล้วจะต้องปฏิบัติเช่นนั้น จึง
จะเหมาะสมแก่การที่จะเป็นรัฐบาล

อีกข้อหนึ่งที่รัฐบาลตอบว่า โดยเหตุที่ว่าอัยการนั้นเป็นข้า
ราชการอยู่แล้ว มีสิทธิที่จะเลื่อนฐานะขึ้นไปได้ในวงราชการ ข้อ
นั้นเป็นความคึกคักความงามของเขาต่างหาก ไม่ใช่ว่าอยู่ที่ใดแล้วเขาจะ
เลื่อนฐานะไปได้อย่างไร เมื่อเช่นนั้นแล้วจะเอาเหตุอันนั้นมาเป็นเครื่อง
ถมดวง ข้าพเจ้าเห็นว่ามันไม่ชอบ ข้าพเจ้ายังเห็นว่าเพื่อที่จะผลัดความ

เดิมชภาคแก่ผู้ ที่มีวิทยฐานะอันเดียวกันเช่นนี้ให้ได้รับสิทธิเสมอเช่น
เดียวกันเช่นนั้นแล้ว ก็ควรที่จะรับหัตถการ

ไม่ว่าผู้รับมาได้ ชี้แจงว่ายังไม่ควร จะ รับ หัตถการ ในบัดนี้
ข้าพเจ้าอยากจะทราบว่าในบัดนี้ เพราะเหตุว่าในลักษณะของกิจ
การที่ดำเนินอยู่อย่างนี้หรือว่าอัยการก็เป็นอัยการ ทนายความก็
เป็นทนายความอยู่ ต่างคนก็ต่างว่าความกันไป เพราะฉะนั้นถ้าถ้าว
นั้นจึงเป็นคำถ่วงที่ไม่ถูกต้อง ข้าพเจ้าคิดว่าผู้ตกในเหตุผิดก็ควร
ว่าจะหาอันใดอันหนึ่งมาค้ำค้ำกัน ข้าพเจ้าจึงเห็นว่าถ้าจะ
รับหัตถการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ไว้ พิจารณา

๑๗.๑๒ น.

นายเทพ โสตินุวัต (ขุนขันธ์) : ความจริงยุติกันเป็นยุติ
ของสมาชิกประเภทที่ ๑ เด่นชัด แต่ข้าพเจ้าดูก็ยังไม่ใช่ข้าพเจ้าคำน
ในยุติของเพื่อนสมาชิกเดื่นออก แต่ว่าความจริงนั้นข้าพเจ้าเห็นว่า
พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการนั้นไม่มานานแล้ว ข้าพ
เจ้าจะขอแก้เสียแล้ว แม้ถึงหากว่าท่านผู้เดื่นนั้นจะไม่เดื่นร่างพระ
ราชบัญญัตินั้นขึ้นมา ข้าพเจ้าก็จะแก้พระราชบัญญัติฉบับนั้นมาครั้น
อยู่แล้ว เพราะข้าพเจ้าเห็นว่าไม่ยุติธรรมเลย ข้าพเจ้าเห็นมานาน
แล้ว เช่นเดื่นมาว่าทนายความเป็นทนายความมา ๕ ปี ใครสอบได้ก็
ได้ ๒๐๐ บาท ฉะนั้นพวกทนายความด้วยกันนั้นเองแหละก็ยังมิได้

กรหากันอย่างมากมาย เช่นตอบโต้ปี ๒๕๗๑ เกือบจะเป็นผู้พิพากษา
 อยุ่แล้ว ทนายอีกคนหนึ่งตอบโต้ปี ๒๕๗๒ กรนถงเมือเราตอบเมือ
 เร็ว ๆ เอง ๒๕๗๑ กับ ๒๕๗๒ มาตอบด้วยกัน ทนายพิพากษาว่าไม่
 ยุติกรรมนั้นในระหว่าง ๒๕๗๑ กับ ๒๕๗๒ พวก ๒๕๗๑ เกือบจะเป็น
 ผู้พิพากษาอยู่แล้วยังถูกบังคับให้มาตอบเป็นผู้พิพากษา ถ้าหากว่า
 เราไม่กำหนดการตอบของมาตราในพระราชบัญญัตินี้แล้ว เราก็
 จำต้องเรียกพวก ๒๕๗๑ เวียงดำกลับมา ข้าพเจ้าก็ถามให้ฟังถึงว่าการ
 ตอบของมาตรานั้นไม่ยุติกรรม แม้ถึงหากว่าเพื่อนของข้าพเจ้าไม่
 เงินมา ข้าพเจ้าก็เห็นว่าจำเป็นต้องแก้ เพราะฉะนั้นการที่ข้าพเจ้า
 เวียงนี้ ไม่ใช่ข้าพเจ้าจะดำเนินฟ้องคนเดียว ก็คือว่าท่านว่าหลักการอัน
 นี้จะเงินหรือไม่เงินชุนมากไม่ค่อยแล้ว ยุติคนในคดีจะเป็นหลัก
 การในขณะนั้น และหากว่ารับหลักการในขณะนั้นแล้วอีก ๒-๓ วัน ถ้า
 ข้าพเจ้าเงินมาอีกก็จะต้องอภิปรายกัน ถ้าหากว่าท่านถอนไปแล้วแก้
 หลักการอันนี้เสียใหม่ เงินมาอีกข้าพเจ้าจะเห็นด้วย

ประธานสภาฯ : ผู้ใดสนับสนุน

๑๗.๑๔ น.

นายทองใบ สคนชกนิษฐ์ (กรรม) : ร่างพระราชบัญญัติ
 ระเบียบนี้จำเป็นที่จะต้องทุกคนให้เห็นชัดว่า ควรจะรับหลักการหรือไม่

ในกรณีที่เห็นว่าควรที่จะรับขึ้น ก็โดยอ้างภาว จะโคกทรงไว้ ซึ่งความ
 สักดิ์สิทธิ์ ที่ให้ความเสมอภาคเสมอหน้าแก่ผู้ ที่มีความรู้ ในทางนิติ-
 ศาสตร์ ได้ มีโอกาสทำมาหากินในอาชีพของตนไปในโอกาสเท่า ๆ กัน
 ส่วนที่มีผู้ ความว่าจะเก็บรอไว้เด่นออกครึ่งหนึ่งให้พร้อมมูล กับคนนั้น
 เราขยับเพราะหน้าพระราชบัญญัติที่ก่อกำตั้งเขาส่งภาว แล้ว ถ้าเรา
 บดขยให้เง นตกไปเสีย เราจะรอพนเอาเง นเข้ามาในสมัยอื่นอีกไม่ได้
 ข้าพเจ้าเห็นว่ามีท่านผู้ค้านได้ข้อกับรายแม่ โนนไปทางรัฐบาล แต่ก็ยัง
 มีประเด็นออกมาให้เห็นว่าความเห็นฉบับนี้กำลังกระชั้นแน่นเข้าก็เดี๋ย
 เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอเสนอให้ส่งภาว รมย์ร่างพระราชบัญญัติ นี้ ให้
 พิจารณาต่อไป

๑๗.๑๕ น.

นายนิม เรืองเกษตร์ (ฉะเชิงเทรา) : ข้าพเจ้าเห็นว่าร่าง
 พระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่ควรจะรับหลักการ คือร่างพระราชบัญญัติ
 ฉบับเก่า คือพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ที่ใช้อยู่
 นั้นเป็นการเหมาะสมพออยู่แล้ว คงข้าพเจ้าจะให้เหตุผลว่า ร่างพระ
 ราชบัญญัติที่เสนอมานี้ ถ้าไม่ส่งภาว นี้ไม่ควรที่จะรับหลักการซึ่งเรา
 จะเห็นว่า ถ้าเราจะเอาข้อยกการมาเป็นตุลาการนั้น ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่
 เหมาะสม เพราะอาชีพและหน้าที่ของข้อยกการนั้นมิใช่ของอาชีพ
 เจ้าคุณเจ้าศรวง ถ้าหากว่าเอาข้อยกการมาเป็นตุลาการนั้นเหมาะแล้ว

หรือ จะมีมันส์ด้วยเงินเอียงไปในทางตงโทษคอกหรือ ข้าพเจ้าเห็นว่า
 ไม่เหมาะสม ซึ่งท่านรัฐมนตรีให้ตัวอย่างว่าประเทศอังกฤษเขาใช้แต่
 ทุนายความ และนอกจากนั้นยังต้องคิดว่าอาชีพของ อัยการ และ
 ทุนายความนั้นสอดคล้องกับชีวิตผิดกัน ส่วนอัยการนั้นเรามีเงินเดือนมี
 อาชีพที่แน่นอนอยู่แล้ว ส่วนทุนายความนั้นอยู่ในฐานะที่ต้องเลี้ยง
 ชีพของชีวิต ในฐานะที่ข้าพเจ้าเคยเป็นทุนายความมา รู้ได้ค่อนอก
 จากนอัยการนั้นว่าความแต่จะเพราะคดีอาญา คดีแพ่งนั้นเกือบจะไม่
 ว่างเสียเลย เมื่อเป็นคดีการนั้นต้องใช้ทั้งคดีอาญาและคดีแพ่ง ส่วน
 ทุนายความนั้นไม่ว่าคดีใด ๆ ทั้งหมดก็ต้องว่าทั้งนั้น ต้องเก็บให้เรียบ
 ทุนายความชำนาญทางคดีแพ่งและคดีอาญานั้นมีอยู่แล้ว เมื่อใช้ เป็น
 คดีการนั้น ก็จะเป็นการเหมาะสมอยู่ ส่วนพระราชบัญญัติคนที่เสนอ
 เข้ามาก็เพื่อต้องการให้มีการเต็มอภาคระหว่างทุนายความกับอัยการ
 แต่ไม่ได้แก้เพื่อความเจริญของบ้านเมือง ถ้าแก้เพื่อมุ่งหวังในความ
 เจริญของบ้านเมืองแล้ว จะต้องไม่แก้เช่นนั้นแน่ ๆ ต้องแก้ถึงผู้ไร
 กฎหมาย คือถึงผู้ที่จะเป็นหมอความ คือว่าในการที่จะเป็นคดีการ
 เราจะต้องให้ว่าความสักกับหรือว่าความก็เรื่องดีกว่าแก้ให้อัยการ
 เต็มอภาคกับทุนายความ การที่แก้เช่นนั้นจะน้อยเนื้อต่ำตักัน ไม่
 เป็นการเหมาะสม ข้าพเจ้าเห็นว่าพระราชบัญญัติฉบับนี้ถ้าหากไม่
 คดีจะรับหลักการ เพราะว่าจะยังมีขอบกพร่องดังที่ข้าพเจ้าเสนอมาน

๑๓.๑๔ น.

นายประเสริฐ ธารีสวัสดิ์ (พระนครศรีอยุธยา) : ในการ
พระราชทานหมิ่นด้นหมิ่นระหว่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ไม่ใช่ในทางที่
ข้าพเจ้าเป็นสมาชิกประเภทที่ ๑ แต่ข้าพเจ้าเป็นพระคองชองเห็นออกัน คน
ทุกคนมีหมิ่นด้นของ และโดยฉะเพาะอย่างยิ่ง ข้าพเจ้าเองก็เคารพในหมิ่น
ด้นของของข้าพเจ้าชอง เพราะฉะนั้นเองทุกอยางที่ข้าพเจ้าจะกระทำไป
ก็เพื่อประโยชน์แก่ประเทศชาติ หวังได้กระทำไปโดยการเห็นแก่พวก
พ้องหมิ่นหมิ่นได้

ในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ข้าพเจ้าเห็นว่าจะมีข้อควร
คัดการ เพราะเหตุว่าได้มีของบุคคลของคณะรัฐมาดที่ใด ชแรงแมา
๕ ขอนหมิ่นไม่เพียงพอที่จะปฏิเศอในการที่จะรับร่างพระราชบัญญัติ
ฉบับนี้ ในข้อ ๑ ที่ว่า พระราชบัญญัติฉบับนี้ได้เริ่มใช้ ในเรื่อง ๗
เพราะเหตุฉะนั้นจึงไม่ควรจะแก้ ไร ข้อนี้ก็เป็นสิ่งที่เราไม่ดำมารดจะ
ชองเห็นออกันไรได้ เพราะเหตุว่าเมื่อปรากฏความวิงชองว่าพระราชบัญญัติ
ฉบับนี้ยังมีชองความบกพร่องชองซึ่งข้าพเจ้าจะได้หมิ่นด้นในโอกาส
ต่อไป ในข้อ ๒ ที่คณะรัฐมาดบอกว่าการหมิ่นหมิ่นเดิ่นนั้นได้นำมาจาก
ประเทศอังกฤษ ในกรณีนี้ได้ มีผู้กล่าวกันมากแต่ที่ว่า ตั้งใดที่เราก็
ไม่จำเป็นจะต้องตามอยางกันเสมอไป ถ้าเราดำมารดจะทำให้ดีกว่า
เราได้ ก็เป็นสิ่งที่น่าจะชมเชยชองยิ่ง และอีกประการหนึ่งที่ว่า
ชองชองการเทียบกันความไม่ได้นั้น ก็เป็นสิ่งที่ไม่เห็นด้วย เพราะ

เหตุว่าทนายความถึ หรือพนักงานอัยการก็ จำเป็นในโอกาสนี้
 ที่จะต้องดำรงการศึกษาออกมาจากแหล่งเดียวกัน เพราะฉะนั้นจึง
 เห็นว่าควรจะต้องเทียบกันโตทุกกรณี ในกรณีที่ ๓ ที่ว่าพนักงานอัยการ
 มีเงินเดือนอยู่แล้ว เราไม่ควรจะช่วยเหลือ ถ้ามองถึงความจำเป็น
 ของชีวิตมนุษย์ มนุษย์ทุกคนต้องการก้าวหน้า เมื่อถึงโตที่ทำให้เขา
 ก้าวหน้าได้ มนุษย์ก็ย่อมจะต้องดิ้นรน และเมื่อไปในทางที่ดี เขาก็
 ควรจะเห็นใจเขาบ้างว่าเขาควรจะดิ้นรนในความดีของเขา ในประการ
 ที่ ๔ ในเรื่องที่ว่าพนักงานอัยการไม่มีโอกาสที่จะทำความในทางแพ่ง
 แต่เมื่อมองไปถึงหลักเดิม คือสถานการศึกษาที่ให้การศึกษาแก่เขา
 ทั้งทางอาญาและทางแพ่งก็เห็นว่าไม่ควรจะพูดว่าพนักงานอัยการ
 ไม่มีโอกาสได้ทำความในทางแพ่ง เพราะเหตุว่าถึงแม้ว่าเขาจะไม่ได้
 ความสำเร็จในทางแพ่ง แต่ก็เพราะเหตุว่าเขาไม่ติดการศึกษาเดิมอยู่แล้ว
 และเมื่อมีความสามารถในทางอาญา เขาก็ย่อมอาจจะหาความรู้
 เพิ่มเติมขึ้นได้ และที่คณะรัฐมนตรีมาตั้งว่าถ้าการแก้กฎหมายฉบับนั้นเป็น
 การแก้เพื่อคนหมู่เดียวกัน เราควรจะต้องพิจารณาดังบุคคลอื่น ๆ บ้าง
 นั้นข้าพเจ้า เห็นว่าในการที่แก้ นเราแก้ ฉะนั้นที่จะเปรียบเทียบกันได้
 ไม่ใช่จะแก้เพื่อบุคคลที่ไม่สามารถจะนำมาเปรียบเทียบกันได้ เหตุ
 ฉะนั้นเองข้าพเจ้าจึงเห็นว่าสภาฯ นี้ควรจะรับหลักการแห่งร่างพระราช
 มัญญัติฉบับนี้

๑๗,๒๓ II.

พระยาโอรสาทรรกิจ (พระนคร) : ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่ควรรับ
 หลักการได้พิจารณา เพราะเหตุที่ท่านรัฐมนตรีตอบนั้น ถ้าคุณ
 ความแต่จะถือ จริยของท่าน แต่เดี๋ยวนี้เราก็กับเขาถ้อยความที่ท่าน
 พดาดพดงมาโตเดียวกัน เช่นท่านว่าเพ่งแก้มเมื่อเดือนพฤษภาคมศก
 เอง ไม่ควรแก้ ท่านไม่ได้ห้ามเหมือนนั้น ท่านหมายความว่าอยู่หยกๆ
 ใต้ร่องแก้วโดยละเอียด ไม่ใช่ทำไปแล้วผิดพดาด ทำไปด้วยใคร
 ครองก็แล้ว เพราะท่านเองเป็นผู้ที่อยู่ในสำนักที่แต่ละของผู้พิพากษา
 แต่ละนายความอยู่แต่ทั้งนั้น ท่านได้ใคร่ครวญแล้วว่า การที่จะทำ
 ให้ทนายความหรืออัยการได้เสมอภาคนั้น จำเป็นที่ท่านต้องระวัง
 มากทีเดียว แต่เดี๋ยวนี้เรามากักกันคนตระเง่งในการที่เป็นมาแต่ผู้
 ว่าอัยการมีเงินเดือนประจำ อย่างท่านว่าแต่จะมีทางที่จะเดือนนั้นได้
 ส่วนทนายความนั้นเป็นการเลี้ยง ถ้าตักความมากก็ได้เงินมาก ถ้าไม่
 มีตักความก็ไม่เงิน ผิดกันอยู่เช่นนี้ และอีกท่านว่ากฎหมายอนันต
 ขอลมานั้นจะไม่ยุติธรรม เมื่อเช่นนี้แล้วละก็ นักเรียนศึกษาในทาง
 วิชากฎหมายก็อย่าเป็นอัยการก็แล้วกัน ออกไปเป็นทนายความทั้ง
 หมก ไม่ต้องให้เค็ดครั้นแก่รัฐบาล ถึงคราวก็มาสอบได้กันก็แล้ว
 กัน เดี่ยวพวกกันไปอยู่ทางอัยการแล้วหาทางเข้ามาชิงโน้นชิงนี้กัน
 อีก แล้วทำความยุ่งยากให้รัฐบาลเช่นนี้ ขอให้ใครสักให้คิดว่า งาม
 ควรแหละหรือ ความจริง ที่ออกมาแล้วข้าพเจ้าซึ่งไม่ใช่เป็นนักกฏ-

หมายกำบัง เห็นว่าท่านออกโดยไตร่ตรอง โดยละเอียดทีเดียว ยิ่ง
เปิดการสอบไล่ให้ทั่ว ๆ กันแล้ว ถ้าไม่มีข้อขึ้นกันเช่นนั้น ก็มาทดลอง
การสอบไล่ ซึ่งให้ผู้สอบไล่หรือรัฐบาลเสียเวลาเปล่า ๆ เพราะ
ฉะนั้นในเรื่องนี้ข้าพเจ้าเห็นว่ากฎหมายที่ออกมาใช้แล้วนั้นควรอยู่แต่
ไม่ควรจะแก้ไข ไม่ควรจะมีหลักการไว้พิจารณา และในที่สุด
เห็นว่าถึงกันมาพอแล้ว ควรลงมติได้

มีมติสมาชิกรับรอง

นายเทพ โชตินุชิต (ชุนันท์) : ข้าพเจ้าขอให้เบ็ดเสร็จไป
แต่ว่าก่อนจะอภิปราย ขอฝากความสังเกตไว้แก่สมาชิกด้วย พระ
ราชบัญญัตินี้เขาอยากจะทำกันอีกมากมาย และเป็นพระราชบัญญัติ
ที่มีส่วนได้เสียแก่บุคคลเหล่านั้น เราเป็นสภาฯ ถ้าเราทำไม่คิดแล้ว จะ
ถูกคำ เพราะฉะนั้น ขอให้ลงมติว่าควรจะมีเบ็ดเสร็จไปหรือไม่เบ็ด

มีมติสมาชิกรับรอง

ประธานสภาฯ : ผู้ใดเห็นควรเบ็ดเสร็จไปต่อไป ขอได้
โปรดยกมือขึ้น

สมาชิกยกมือ ๒๓ ท่าน

ประธานสภาฯ : ผู้ใดไม่เห็นด้วย ขอได้ โปรดยกมือขึ้น

สมาชิกยกมือ ๕๒ ท่าน

ประธานสภาฯ : เพราะฉะนั้นเป็นการที่จะต้องลงมติต่อไป
ข้าพเจ้าจะขอให้ที่ประชุมวินิจฉัย ผู้ใดเห็นควรรับหลักการแห่งร่าง
พระราชบัญญัติไว้พิจารณาต่อไป ขอได้ โปรดยกมือขึ้น

ตมาชิกยกมือ ๒๕ ท่าน

ประธานสภาฯ : ผู้ใดไม่เห็นด้วย ขอดี ไปรยกมือขึ้น

ตมาชิกยกมือ ๕๒ ท่าน

ประธานสภาฯ : เป็นอันว่าร่างพระราชบัญญัติขึ้นตกไป ในวาระ
ต่อไป ขอให้ที่ประชุมพิจารณาญัตติขอความเห็นชอบในการที่จะตั้ง
กรรมการรณรงค์หาวิทยาดียุพาดงกรณ์

๑๗.๒๘ น.

น.อ. หลวงสินธุสงครามชัย ร.น. รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
ธรรมการ : เนื่องด้วยกรรมการที่ได้รับความเห็นชอบไปจากสภาฯ
รุ่นก่อนนี้มีอยู่ ๓ ท่าน คือ หม่อมเจ้าศักดิ์วรรณกร อรรถวธ
นายนาถอากาศเอก พระเวชยันตรังษัตยฐ หม่อมเจ้ารัชฎาภิเศก
โสณกุล ได้พ้นตำแหน่งไปตามพระราชบัญญัติมหาดิทยาดียุพาดง-
กรณ์นั้นตั้งแต่วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน เพราะฉะนั้นทางกระทรวง
ธรรมการก็คิดเห็นว่าทั้งสามท่านนี้ทำได้ประโยชน์ดีและได้เส่นอมาทาง
คณะรัฐมนตรี ทางคณะรัฐมนตรีก็เห็นชอบด้วยว่าควรจะให้คงดำรง
ตำแหน่งต่อไป จึงได้เส่นอมาเพื่อขอความเห็นชอบต่อสภาฯ ตาม
กฎหมายนั้น

๑๗.๒๙ น.

นายทองดี ณฑาสินธุ์ (มหาสารคาม) : ตามที่รัฐบาล

เด่นกรรมการมาทั้ง ๓ คน^๕ ตามถ้อยคำ^๕ของท่านทั้ง ๓ ได้ปฏิบัติ^๕ตาม
มาโดยเรียบร้อย เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าสภาฯ ควรจะยินยอมตาม
ให้ท่านทั้ง ๓^๕ เป็นกรรมการต่อไปอีก

นายทองใบ สุคนธนิษฐ์ (กระบี่): ก่อนที่สภาฯ จะยอม
ยังไม่ปรากฏข้อความที่ว่า ท่านทั้ง ๓^๕ นั้น จะยอมรับตำแหน่ง^๕ ใดไป
หรือไม่ เพราะฉะนั้นควรให้กระ้างต่อไปเสียก่อนว่าท่านยอม ก่อนที่
จะลงมติ

น.อ. หลวงสินธุสงครามชัย ร.น. รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
ธรรมการ: ท่านทั้ง ๓^๕ ได้ยอมแล้ว

ประธานสภาฯ: เมื่อไม่มีผู้ใดคัดค้าน ข้าพเจ้าถือว่าได้ประชุม
อันอนุมัติ แสดงความเห็นชอบ ตามญัตติที่ รัฐบาลได้ เสนอมา ทมท
ระเบียบวาระ เดิมประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๗.๓๐ นาฬิกา

สุธรรมวณิชชัย
จรัส ส.ส.
วการบัญชา
สุนทรเทพหัสดิน

สนิท พินวนต
ประเสริฐ บัณฑิตสุคนธ์
บุญช่วย สุคนธมัต
ประสิทธิ์ ศรีสุชาติ

บรรณวาท
อรุณ ทองบั้งโชติ
บรรณ สวันตจักร
ทองอยู่ พุฒพัฒน์
ถัด พรหมมานพ
สอน พงศ์สุวรรณ
ทองสับ ศุภะมาร์ค
สงี่ยม เจริญชวต

ตรวจแก้ ๒๕/๓๐/๗๐

วิทร
รองประธานคนที่ ๑ (องนามแทน)

นายศิริ อินทร
ถิน จุฑะรพ
ประเทือง อินทร
สุรินทร์ ถิพลากร
ผู้ตรวจงานการประชุม

กหกรรมบดี
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

พิมพ์ที่กองการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร